

Magisteruppsats
FEK P01
VT 2008

**EKONOMI
HÖGSKOLAN**
Lunds universitet

Segmentrapportering
– innebär utökade upplysningskrav en
konkurrensnackdel för företag?

Författare

Therése Altengård
Jessica Malmberg
Fredrik Renå

Handledare

Kristina Artsberg
Olof Arwidi

Sammanfattning

- Uppsatsens titel:** Segmentrapportering – innebär utökade upplysningskrav en konkurrensnackdel för företag?
- Seminariedatum:** 2008-06-04
- Ämne/kurs:** FEK P01 Magisteruppsats, 15 poäng, redovisning
- Författare:** Therése Altengård, Jessica Malmberg, Fredrik Renå
- Handledare:** Kristina Artsberg och Olof Arwidi
- Fem nyckelord:** Segmentrapportering, IFRS 8, konkurrensnackdel, ägarkostnader, verkstads- och läkemedelsbranschen.
- Syfte:** Syftet med den här uppsatsen är att utreda huruvida företags upplysningar om segment i årsredovisningen kan innebära en konkurrensnackdel.
- Metod:** Vi har läst mycket forsknings- och praktikerartiklar inom ämnet segmentrapportering och har på så sätt byggt upp en teoretisk referensram. Denna har sedan jämförts med våra empiriska resultat från intervjuerna för att nå de slutsatser som vi gjort. Vi har även haft nytta av att läsa comment letters till IFRS 8 samt använt oss av dokumentstudier då vi granskat relevanta delar i fallföretagens årsredovisningar.
- Teoretiska perspektiv:** Ägarkostnadsteorin, som är det grundläggande teoretiska perspektivet, behandlar de konkurrenskostnader och konkurrensnackdelar som kan uppkomma vid segmentrapportering. De teoretiska perspektiven behandlar även varför det finns ett behov av segmentrapportering.
- Empiri:** Empirin bygger på intervjuer med börsnoterade företag. Dessa fallföretag är Active Biotech, AstraZeneca, Hedson Technologies samt Trelleborg AB. För att få ytterligare en synvinkel på segmentrapportering har en telefonintervju med Peter Malmqvist, analyschef på Nordnet, genomförts.
- Resultat:** Oavsett om företaget är stort eller litet så upplever de inga större problem med att tillämpa IFRS- reglerna för segmentrapportering. Däremot är det avgörande vilken specifik situation företaget

befinner sig i. Angående konkurrensnackdelar visar undersökningen att för de företag som har en väldigt konkurrensutsatt verksamhet kan en utökad segmentrapportering innebära en konkurrensnackdel, exempelvis för företag med mycket forskning och utveckling. Det framgår även att ju mindre företaget är, desto känsligare är det att visa sådan detaljerad information om de stora kunderna som krävs enligt IFRS 8.

Abstract

- Title:** Segment reporting - will companies suffer a competitive disadvantage from being forced to report more information?
- Seminar date:** 2008-06-04
- Course:** FEK P01 Master thesis in business administration, 15 University Credit Points (15 ECTS), major accounting
- Authors:** Therése Altengård, Jessica Malmberg, Fredrik Renå
- Advisor:** Kristina Artsberg, Olof Arwidi
- Key words:** Segment reporting, IFRS 8, competitive disadvantage, proprietary costs, the engineering- and drug industry
- Purpose:** The purpose of this paper is to examine whether or not segment information can result in competitive disadvantages for a company.
- Methodology:** We have studied a lot of articles, from research journals and other reviews. The information gathered about the subject of segment reporting has resulted in a theoretical framework, which has been compared with our empirical results. With this comparison and the studying of financial reports and comment letters, we have reached our conclusions.
- Theoretical perspective:** The proprietary cost theory, our primary theoretical perspective, deals with competitive costs and disadvantages associated with segment reporting. The theoretical perspectives also consider the reasons why there is a need for segment reporting.
- Empirical foundation:** The empirical foundation consists of interviews with listed companies. These are Active Biotech, AstraZeneca, Hedson Technologies and Trelleborg AB. Providing us with an additional view on segment reporting, we have also conducted an interview with Peter Malmqvist, analytical manager at Nordnet.
- Conclusions:** The difficulties associated with the rules for segment reporting have nothing to do with the size of the company, but instead the crucial thing is the specific situation of the company. Our study shows that companies in a very competitive industry may in fact suffer competitive disadvantages as a result of more detailed
-

segment information. This may be the case for companies with a lot of research and development. Also, smaller companies are more vulnerable when it comes to one of the requirements of IFRS 8, that is revealing detailed information about their major clients.

Förord

Vi vill ge ett stort tack till de personer som hjälpt oss med uppsatsen.

Det är framförallt våra handledare Kristina Artsberg och Olof Arwidi, på företagsekonomiska institutionen vid Lunds universitet, som hjälpt oss på vägen och gett goda råd.

Vi vill även tacka de som ställt upp och medverkat i våra intervjuer.

Lund, 4 juni, 2008

Therése Altengård

Jessica Malmberg

Fredrik Renå

Förkortningslista

- CESR – The Committee of European Securities Regulators
 - CL – Comment letters
 - ED – Exposure Draft
 - EU – Europeiska Unionen
 - FASB – Financial Accounting Standard Board
 - IAS – International Accounting Standards
 - IASB – International Accounting Standards Board
 - IFRS – International Financial Reporting Standards
 - QCA – The Quoted Company Alliance
 - RR - Redovisningsrådet
 - SFAS – Statements of Financial Accounting Standards
 - US GAAP – US Generally Accepted Accounting Principles
-

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	1
1.1 BAKGRUND	1
1.2 PROBLEMDISKUSSION	2
1.3 SYFTE	4
1.4 FORSKNINGSFRÅGA	4
1.5 AVGRÄNSNINGAR	4
1.6 DISPOSITION	5
2 METOD	5
2.1 FORSKNINGSMETOD	6
2.2 VETENSKAPLIGT ANGREPPSSÄTT	6
2.3 UNDERSÖKNINGSDESIGN	7
2.4 DATAINSAMLINGSMETOD	8
2.4.1 Urval av respondenter	9
2.4.2 Intervjun	10
2.4.3 Artiklar	11
2.4.4 Dokumentstudier	12
2.5 RELIABILITET OCH VALIDITET	12
2.6 KÄLLKRITIK	14
3 NORMER	15
3.1 REGELVERKET	15
3.2 KOMMENTAR TILL NORMFÖRÄNDRING	17
3.3 MÖJLIGA PROBLEM VID ÖVERGÅNG FRÅN IAS 14 TILL IFRS 8	18
4 TEORI	22
4.1 DÄRFÖR BEHÖVS SEGMENTRAPPORTERING	22
4.2 KONKURRENSKOSTNADER	23
4.3 FÖRETAGETS BESLUT OM UPPLYSNINGAR	26
5 EMPIRI	28
5.1 BRANSHINFORMATION OCH VÅRA FALLFÖRETAG	28
5.1.1 Läkemedelsbranschen	28
5.1.2 Verkstadsbranschen	29
5.2 ACTIVE BIOTECH	30
5.2.1 Affärsidé och verksamhet	30
5.2.2 Konkurrenter	30
5.2.3 Redovisning och segment	31
5.3 ASTRAZENECA	32
5.3.1 Affärsidé och verksamhet	32
5.3.2 Konkurrenter	33
5.3.3 Redovisning och segment	33
5.4 HEDSON TECHNOLOGIES	35
5.4.1 Affärsidé och verksamhet	35
5.4.2 Konkurrenter	36
5.4.3 Redovisning och segment	36
5.5 TRELLEBORG	38
5.5.1 Affärsidé och verksamhet	38
5.5.2 Konkurrenter	39
5.5.3 Redovisning och segment	39
5.6 SAMMANFATTANDE ANALYS	44

6 RESULTATDISKUSSION	46
6.1 AVSLUTANDE DISKUSSION	46
6.2 FORSKNINGSFRÅGAN BESVARAS.....	46
6.3 STUDIENS TEORETISKA BIDRAG	48
6.4 REFLEKTIONER ÖVER STUDIENS SLUTSATSER	49
6.5 FÖRSLAG TILL FORTSATT FORSKNING	50
7 KÄLLFÖRTECKNING	51
7.1 TRYCKTA KÄLLOR	51
7.1.1 Böcker.....	51
7.1.2 Artiklar	52
7.1.3 Årsredovisningar	53
7.2 OTRYCKTA KÄLLOR	54
7.2.1 Elektroniska källor	54
7.2.2 Muntliga källor.....	56
BILAGA 1: INTERVJUGUIDE.....	56
1.1 FÖRETAG	57
1.1.1 Active Biotech.....	57
1.1.2 AstraZeneca.....	58
1.1.3 Hedson Technologies AB.....	58
1.1.4 Trelleborg AB.....	60
2.1 EXPERT	61
2.1.1 Peter Malmqvist	61

1 Inledning

I uppsatsens första del kommer vi att presentera bakgrunden till vår frågeställning, som sedan leder oss ner till en problemformulering. I det avsnittet kommer vi kort att beskriva varför det finns en anledning till att undersöka ämnet. Vidare följer syftet med vår uppsats, forskningsfrågan och en beskrivning av vilka avgränsningar vi gjort. Det inledande kapitlet avslutas med en disposition över uppsatsen, som gör att läsaren lättare kan orientera sig.

1.1 Bakgrund

Som ett led i sitt arbete för att uppnå internationell harmonisering på redovisningsområdet antog EU år 2005 IASB:s standarder som krav i sina medlemsländer. Därmed blev standarden IAS 14, om segmentrapportering, aktuell att börja använda för börsnoterade företag vid upprättandet av koncernredovisning.¹ I Sverige är det Finansinspektionen som ser till så att dessa regler faktiskt följs av de svenska börsnoterade företagen.² Utöver EU-harmoniseringen pågår även en harmonisering på redovisningsområdet inom IASB. Som en del i detta arbete sker en konvergens med de amerikanska standarderna US GAAP, utfärdade av FASB. IFRS 8 *Operating Segments* är ett steg på vägen mot detta harmoniseringsarbete, då denna standard inom kort kommer att ersätta den befintliga IAS 14 *Segmentrapportering*. I det här fallet har IASB anpassat sig helt efter de amerikanska reglerna om segmentrapportering och IFRS 8 är således baserad på SFAS 131, *Disclosures about segments of an Enterprise and Related Information*.³

I juni 1997 introducerade FASB förändringar inom regelverket om segmentrapportering i form av den nya standarden SFAS 131. Denna ersatte den tidigare SFAS 14, *Financial Reporting for Segments of a Business Enterprise*, en standard som sedan 70-talet inneburit att företag varit tvungna att i sin finansiella rapportering lämna information om sina rörelsesegment. Med den nya SFAS 131 introducerades ett nytt sätt att rapportera segment enligt företagets operativa delar istället för att redovisa efter rörelsesegment. Företagets

¹ Europakommissionens hemsida, (2008-04-13)

² Finansinspektionens hemsida, (2008-05-14)

³ IASB:s hemsida, (2008-04-13)

rörelsesegment definierades enligt SFAS 14 som ” *a component of an enterprise engaged in providing a product or service or a group of related products and services primarily to unaffiliated customers . . . for a profit.*” En sådan definition ansågs inte stämma överens med det sätt på vilket företags verksamhet är uppbyggd eftersom värderingen av verksamheten ofta sker enligt andra kriterier än just de produkter och tjänster som erbjuds kunderna. Av denna anledning skiftades fokus, genom införandet av SFAS 131, till att istället redovisa segment enligt operativa segment. Det vill säga delar av företaget, för vilka det finns tillgänglig separat finansiell information och som ledningen regelbundet utvärderar för att avgöra hur fördelningen av företagets resurser ska se ut och för att utvärdera prestationer.⁴

1.2 Problemdiskussion

Inför förändringen i USA då SFAS 14 ersattes med SFAS 131 var företagens reaktioner enligt comment letters starka. De var oroliga över att behöva lämna ut information som kan vara skadlig för företaget ur konkurrenshänsyn. Efter införandet av den nya standarden genomförde Botosan & Stanford en undersökning som omfattade 165 amerikanska företag. Författarna studerade den segmentinformation som krävs enligt SFAS 131 och hur denna skiljde sig i företagen jämfört med den information som presenterats enligt SFAS 14. Detta för att undersöka ledningens incitament för att undanhålla viss segmentinformation under regelverket med SFAS 14. Resultatet var att många företag använde den handlingsfrihet som fanns i 14 för att gömma undan lönsamma segment i rörelser med liten konkurrens. Motivet för detta verkade vara att skydda sin vinst från potentiella konkurrenskostnader. Enligt författarna av rapporten skedde detta inte för att rapporterna skulle se bättre ut, snarare verkade lönsamheten i företaget sämre än vad den var på grund av detta. Flera av de företag som deltog i studien redovisade endast ett segment under SFAS 14, vilket ändrades vid övergången till SFAS 131. Vidare argumenteras för att cheferna i dessa företag undvek att lämna viss segmentinformation för att skydda sin vinst och samtidigt minska kostnaderna för upplysning. Ett annat syfte med detta kan vara att cheferna försöker dölja sitt dåliga chefskap, detta är dock inte en förklaring som Botosan & Stanford anser rimlig.⁵

⁴ U.S Securities and Exchange Commission (2008-04-19)

⁵ Botosan & Stanford (2005)

Författarna menar att denna rapport har gott sällskap av annan forskning inom ämnet segmentrapportering, bland annat har Harris forskat empiriskt i hur konkurrens påverkar chefers val när det gäller segmentinformation. Den forskning som nämns är dock baserad på den amerikanska SFAS 14 eller så handlar det om en jämförelse mellan nämnda standard och dess ersättare SFAS 131.⁶ Vi är istället intresserade av de internationella regler som påverkar svenska börsnoterade bolag, det vill säga IFRS och IAS. Här pågår just nu ett förändringsarbete då IASB överger IAS 14 om segmentrapportering för en ny standard baserad på FASB:s SFAS 131.⁷ Att enbart undersöka hur tillämpningen av IAS 14 fungerar i praktiken är inte av intresse eftersom en ny standard kommer att tillämpas under år 2009.⁸ Eftersom denna nya IFRS 8 inte implementerats än är det inte aktuellt att genomföra en studie av hur denna tagits emot ute på företagen. Inte heller är det aktuellt att se på skillnader i utförandet på redovisningen enligt de båda standarderna eftersom det inte finns någon data att samla in för de nya reglerna.

Istället har vi tagit fasta på den debatt som pågått i USA under det amerikanska förändringsarbetet inom segmentrapportering. Denna debatt handlade till stor del om de kostnader som företagen ansåg skulle uppstå för dem rent konkurrensmässigt av att behöva ändra på segmentrapporteringen.⁹ Det som tas upp i rapporten har enligt Botosan & Stanford inte behandlats på samma sätt tidigare då de har undersökt företag som av någon anledning valde att utnyttja flexibiliteten i SFAS 14 till max och gömma undan vissa segment men som tvingats redovisa dessa i och med det nya regelverket.¹⁰ Uppenbarligen finns det en anledning till att det blivit så och precis som Botosan & Stanford är vi intresserade av att veta vilka motiv som ligger bakom. Är det så att företag upplever att det finns stora potentiella konkurrenskostnader på grund av obligatoriska segmentupplysningar och finns det i så fall någon substans i dessa farhågor? Vilka andra nackdelar finns det med att reglerna ändras? Vägs dessa nackdelar upp av de fördelar som finns? I undersökningen av Botosan & Stanford handlar frågeställningen om företags segmentupplysningar före SFAS 131 och det undersöks även hur införandet av dessa nya regler har påverkat analytikens informationsmiljö.¹¹ Skillnaden är att i vår studie behandlas internationella och svenska förhållanden istället för

⁶ Botosan & Stanford (2005)

⁷ Deloitte's hemsida (2008-04-07)

⁸ Deloitte's hemsida (2008-04-07)

⁹ Hayes & Lundholm (1996)

¹⁰ Botosan & Stanford (2005)

¹¹ Botosan & Stanford (2005)

amerikanska och att vi faktiskt inte har någon nyimplementerad standard utan endast kan göra en empirisk studie och analysera de sannolika effekterna av hur det kommer att bli efter 2009.

1.3 Syfte

Syftet med den här uppsatsen är att utreda huruvida företags upplysningar om segment i årsredovisningen kan innebära en konkurrensnackdel.

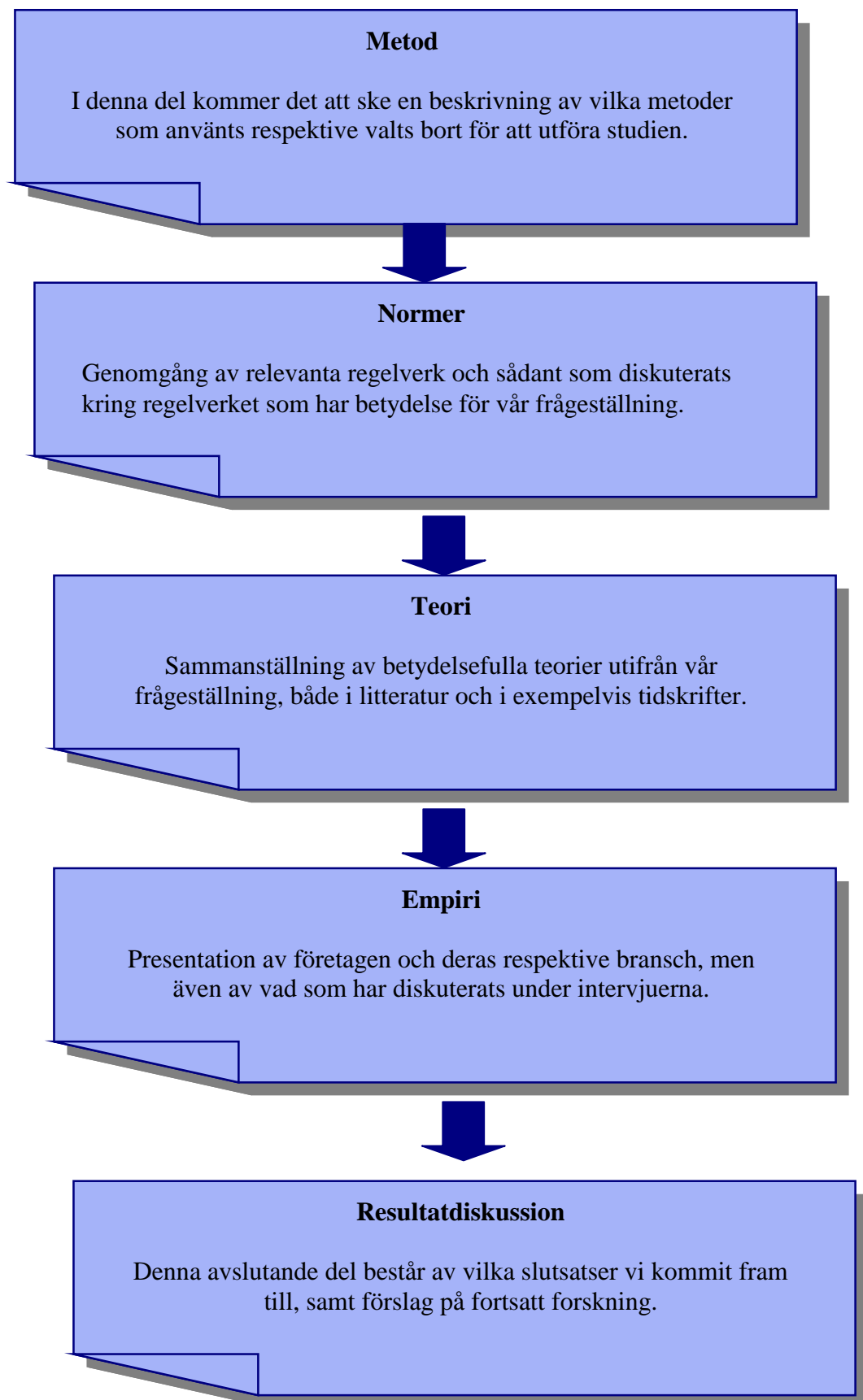
1.4 Forskningsfråga

Innebär upplysningskraven om segment en konkurrensnackdel för företag som tillämpar IASB:s regler för segmentrapportering? Finns det i så fall fördelar som väger upp för de kostnader som detta innebär?

1.5 Avgränsningar

För att få en djupare bild av ämnet har vi valt att göra en djupare analys genom att göra en fallstudie med fyra företag. Dessa är börsnoterade koncerner som är verksamma inom EU och omfattas av kravet att tillämpa IASB:s regler om segmentrapportering. De är alla verksamma i Sverige, för att vi lättare skulle kunna föra en diskussion med våra respondenter utan språkbarriärer. Det finns flera sidor av segmentrapportering men vi har valt att fokusera på de konkurrensnackdelar som kan uppstå på grund av krav på mer detaljerad information och har därmed valt bort andra aspekter av ämnet.

1.6 Disposition

2 Metod

I detta kapitel kommer vi att presentera vilka metoder vi använt oss av vid insamlandet av data till uppsatsen. Vi kommer vidare att förklara varför vi valt en viss metod och uteslutit andra metoder.

2.1 Forskningsmetod

I vår studie kommer vi att utgå från den kvalitativa metoden. Då vi har en explorativ frågeställning är det bättre att få en djupare bild av ett fåtal fallföretag än att göra en smalare frågeställning med fler företag.¹² En kvantitativ forskningsmetod skulle inte på samma sätt ge oss möjlighet att få en djupare förståelse för hur reglerna om segmentrapportering tolkas och tillämpas ute på företag. Empirin är insamlad genom kvalitativa intervjuer där respondenterna haft möjlighet att tala fritt men inom ramen av frågor, detta för att få fram ytterligare information än vad vi ursprungligen tänkt på i arbetet med frågorna.¹³

2.2 Vetenskapligt angreppssätt

Genom att tillgodogöra oss tidigare empiriska undersökningar och teorier har vi inriktat oss på en viss tankegång, vilket sedan påverkat vårt val av intervjuer. Datainsamlingen har således skett utifrån den kunskap vi ursprungligen tillägnat oss om ämnet segmentrapportering. Denna deduktiva ansats stämmer bäst överens med vår undersökning av ämnet eftersom vi redan från början hade en idé om vad vi ville ta reda på. En induktiv ansats hade istället krävt ett mer öppet förhållningssätt till ämnet och datainsamlingen.¹⁴

¹² Jacobsen (2002)

¹³ Bryman & Bell (2005)

¹⁴ Bryman & Bell (2005)

2.3 Undersökningsdesign

Innan vi påbörjade vår undersökning var vi tvungna att bestämma oss för vilken undersökningsdesign som skulle användas, det vill säga hur vi skulle gå tillväga för att inhämta information och sedan bearbeta denna.¹⁵ Valet av undersökningsdesign grundar sig på vilka prioriteringar vi beslutar oss för att göra i undersökningen. Bryman & Bell nämner fem olika former av undersökningsdesign; experimentell design, surveydesign, longitudinell design, komparativ design och fallstudiedesign.¹⁶

Då det är vår avsikt att ge oss och läsaren en djupare förståelse för segmentrapportering är några av dessa mindre lämpliga. Experimentell design är ett upplägg som passar vid hypotesprövning om orsakssamband mellan två variabler.¹⁷ Vår undersökning bygger inte på någon hypotesprövning, varför det framstår som olämpligt att använda denna undersökningsdesign. Dessutom är generaliserbarheten väldigt låg vid experimentell design.¹⁸ Som en annan möjlig undersökningsdesign finns surveydesign. Denna undersökningsdesign används ofta då undersökningen har för avsikt att innehålla många undersökningsenheter och få variabler. Resultatet blir kvantifierbar data som vanligtvis samlats in genom standardiserade intervjuer eller enkäter.¹⁹ Som tidigare nämnts syftar vår undersökning/studie till att få detaljerade och noggranna svar, vilket surveydesign inte medför. Därmed är inte heller denna design lämpad för undersökningens syfte. För att undersöka och kartlägga förändringar kan det vara lämpligt att utforma undersökningen med hjälp av longitudinell design. Det kan tyckas lämpligt att använda denna design i vår undersökning eftersom den är lämplig att använda för att undersöka förändringar. Dock är den väldigt tidskrävande och syftar till att följa respondenterna under en längre period, helst under ett par år, vilket ligger utanför denna undersöknings tidsram.²⁰ Den näst sista formen av undersökningsdesign som Bryman & Bell tar upp är komparativ- eller jämförande design. Precis som namnet antyder syftar denna design till att använda identiska metoder för att jämföra olika fall och i dessa fall hitta likheter och skillnader.²¹ Som tidigare nämnts syftar vår undersökning till att ge en djupare förståelse för segmentrapportering. Vi kan därmed inte använda oss av denna

¹⁵ Halvorsen (1992)

¹⁶ Bryman & Bell (2005)

¹⁷ Halvorsen (1992)

¹⁸ Halvorsen (1992)

¹⁹ Bryman & Bell (2005)

²⁰ Halvorsen (1992)

²¹ Bryman & Bell (2005)

komparativa design som huvudsaklig undersökningsdesign eftersom dess syfte just är att jämföra. Dock kan vi i vår avslutande diskussion använda komparativ design för att jämföra våra resultat med resultat från tidigare studier och undersökningar. Den sista och avslutande undersökningsdesign som nämns av Bryman & Bell är fallstudier. Det är utefter denna design vår undersökning är utformad.²²

Fallstudier innebär att undersökningen grundar sig på ett visst antal fall, i vårt fall företag och deras segmentredovisning, som studeras på djupet. Bryman & Bell menar att fallstudier ofta förknippas med kvalitativ forskning²³, vilket stämmer i vår undersökning, då vi ämnar genomföra semi-strukturerade intervjuer för att få så detaljerade svar som möjligt. Det som är unikt med fallstudier är att man vid tillämpningen oftast är intresserad av att belysa unika och specifika drag för ett specifikt fall, vilket är fallet i vår undersökning.²⁴

2.4 Datainsamlingsmetod

Halvorsen menar att innan valet av datainsamlingsmetod görs, måste det avgöras vilken eller vilka metoder som förser användaren med mest information som är relevant för problemställningen.²⁵ Då uppsatsen är av kvalitativ art finns det flertalet olika datainsamlingsmetoder att använda sig av. Bryman & Bell diskuterar bland annat deltagande observationer, kvalitativa intervjuer, dokumentstudier samt diskurs- och samtalsanalys. Värt att poängtera är att användandet av den ena metoden inte utesluter den andra. Vid kvalitativ forskning används ofta en kombination av flera olika metoder. Då syftet är att undersöka huruvida företags upplysningar om segment i årsredovisningen kan innebära en konkurrensnackdel finner vi att några av de metoderna Bryman & Bell nämner är mindre lämpliga att använda för datainsamling.²⁶

Deltagande observationer används enligt Patel & Davidson främst då undersökningens syfte är att samla in information som berör beteenden och skeenden i naturliga situationer.²⁷ Det skulle kunna vara lämpligt att göra observationer hos företagen då de upprättar sin

²² Bryman & Bell (2005)

²³ Bryman & Bell (2005)

²⁴ Lundahl & Skärvad (1999)

²⁵ Halvorsen (1992)

²⁶ Bryman & Bell (2005)

²⁷ Patel & Davidson (1994)

segmentredovisning och notera hur de beslutar sig för att hantera segmentredovisningen i sin årsredovisning. Eftersom IFRS 8 ännu inte är implementerat är det dock inte möjligt att genomföra sådana observationer. Möjligheterna för oss att delta i upprättandet av segmentredovisningen kräver dessutom att vi får tillträde till den miljö där segmentredovisningen upprättas, vilket Bryman & Bell anser vara det svåraste steget i en undersökning.²⁸ Som tidigare nämnts utesluter inte användandet av den ena metoden att andra metoder används. Vi kommer därför att använda oss av såväl dokumentstudier som kvalitativa intervjuer.²⁹

2.4.1 Urval av respondenter

Respondenterna i vår undersökning består av representanter från fyra företag samt en börsanalytiker. Eftersom vår avsikt är att närmare studera en del av IFRS- regelverket måste vi göra vårt urval av respondenter bland de börsnoterade företagen, eftersom det endast är de som är tvingade att följa IFRS- regelverket.³⁰

Vårt önskemål var att i så hög grad som möjligt genomföra besöksintervjuer, vilket medförde att respondenternas geografiska läge blev avgörande i första skedet samt naturligtvis att bolaget var börsnoterat. Bland de börsnoterade företagen som är verksamma i Lund- området bestämde vi oss för att rikta in oss på två olika branscher. Då en av uppsatsskribenterna tidigare haft kontakt med AstraZeneca och Hedson Technologies AB var det lämpligt att utgå från dessa företag och välja resterande två respondenter från samma branscher, det vill säga läkemedelsindustrin och verkstadsbranschen. För att få synpunkter från både stora och små företag valde vi därför att undersöka om det fanns andra företag inom ovanstående branscher i andra storlekar än de företag som nämnts.

AstraZeneca är noterat på Stockholmsbörsens Large Cap lista och utgör därmed det stora företaget inom läkemedelsindustrin. Bland de mindre börsnoterade läkemedelsbolagen återfanns bland annat Active Biotech som är noterat på Stockholmsbörsens Mid Cap lista. Eftersom företaget har sitt huvudkontor i Lund föreföll det lämpligt att även intervju en företrädare från Active Biotech. Bland verkstadsföretagen företräder Hedson Technologies

²⁸ Bryman & Bell (2005)

²⁹ Bryman & Bell (2005)

³⁰ Tillämpning av IFRS/IAS (2007)

AB, som är noterat på Aktietorget, de mindre företagen. För att hitta ett stort verkstadsföretag gick vi igenom Stockholmsbörsens Large Cap lista³¹ och utefter geografiskt läge var Trelleborg AB mest lämpat.

Att våra respondenter verkar inom två helt olika branscher ökar också möjligheterna att få olika svar och synpunkter då deras respektive verksamheter skiljer sig åt. Läkemedelsbolagen har väldigt mycket forskning, patent och licenser medan verkstadsbranschen är väldigt anläggningsintensiv, vilket kan kräva helt olika sätt att utföra sin redovisning på.

Genom en av våra handledare, Olof Arwidi, fick vi upplysningar om Peter Malmqvist, analyschef på Nordnet. Anledningen till att vi ville använda oss av honom i vår uppsats är för att få kommentarer och åsikter kring segmentrapportering från en utomstående expert och därför valde vi att genomföra en intervju även med honom. Dock är Peter Malmqvist placerad i Stockholm, varför en besöksintervju inte var möjlig, istället skedde intervjun via telefon på en i förväg bestämd tid.

2.4.2 Intervjuer

Inom kvalitativ forskning är intervju en av de vanligaste metoderna.³² Då vi haft för avsikt att undersöka ett fåtal fall på djupet var det lämpligt att genomföra kvalitativa intervjuer. Bland de kvalitativa intervjuerna finns det två olika typer av intervjuer, ostrukturerad- och semi-strukturerad intervju. Vid den ostrukturerade intervjun tenderar intervjun att efterlikna ett vanligt samtal, vilket inte riktigt passar i det här fallet eftersom vi sökt svar på några specifika frågor inom området segmentrapportering.³³ För att få detaljerade svar på våra frågor och för att få en hög flexibilitet vid intervjutillfället har vi istället genomfört semi- strukturerade intervjuer. Den flexibilitet som semi- strukturerade intervjuer erbjuder är värdefull eftersom det tillåter respondenten att ta upp åsikter som denne själv upplever som viktiga, vilket ger oss ökad detaljrikedom i svaren.³⁴

³¹ Dagens Industri (2008-04-07)

³² Bryman & Bell (2005)

³³ Bryman & Bell (2005)

³⁴ Bryman & Bell (2005)

Som underlag till dessa intervjuer har vi utarbetat en intervjuguide med intervjufrågor enligt Steinar Kvaales sju steg.³⁵ Intervjuguiden har i god tid före intervjun skickats ut till samtliga respondenter och finns som bilaga sist i dokumentet. Vid intervjutillfället har vi följt de råd som nämns av Bryman & Bell. Vi har bekantat oss med miljön som respondenten är verksam inom, spelat in samtliga intervjuer samt genomfört intervjun i en lugn och ostörd miljö. Detta gäller naturligtvis endast vid de tillfällen då besöksintervjuer har genomförts.³⁶

Då två av våra respondenter inte fanns i närheten, var vi tvungna att genomföra telefonintervjuer med dessa. Telefonintervjuerna har skett på en i förhand bestämd tid och precis som vid besöksintervjuerna har de respondenter som deltagit i intervjuerna fått frågorna i förväg. Samtliga intervjuer har så fort som möjligt efter intervjutillfället transkriberats och kommenterats av övriga gruppmedlemmar för att inte gå miste om någon väsentlig information från intervjun.³⁷

2.4.3 Artiklar

För att få en grundläggande förståelse för segmentrapportering inleddes undersökningen med att samla in forskningsartiklar, praktikerartiklar och utkast till regelverket som berör segmentrapportering. Dessa artiklar och utkast har även legat till grund för uppbyggnaden av uppsatsens teoretiska referensram. Urvalet av artiklar som rör segmentrapportering är stort. Dock är forskningsartiklarna huvudsakligen uppbyggda kring författarnas metodval och undersökning, vilket inte är relevant för oss. Därför har vi endast använt oss av vissa delar utav dessa artiklar. Merparten av artiklarna fick vi tillgång till genom att söka i Lunds Universitets databas Elin.³⁸ De sökord som använts vid sökning i databasen är bland annat competitive costs, competitive disadvantages, FASB+segment, geografiska segment, IAS 14, IASB+segment, IFRS 8, konkurrensackdelar, line of business, segment, segment+konkurrens, segment+management, segmentrapportering, segment reporting, segmentupplysningar, SFAS 14 och SFAS 131. Via IASB:s hemsida kunde vi läsa de comment letters som berör IFRS 8. Efter en genomgång av samtliga comment letters fann vi tre olika kommentarer kring hur konkurrensläget påverkas av en mer detaljerad

³⁵ Kvale (1996)

³⁶ Bryman & Bell (2005)

³⁷ Bryman & Bell (2005)

³⁸ Lunds Universitet, Elin

segmentrapportering. Dessa har tillsammans med artiklar använts för att bygga upp vår problematisering.

2.4.4 Dokumentstudier

Den form av dokumentstudier som använts i uppsatsen är granskning av företagens årsredovisningar. Informationen kring företagens segmentrapportering har i deras årsredovisningar varit olika omfattande. Vid användandet av dokumentstudier är det viktigt att dokumentens kvalitet är hög. Scott nämner fyra kriterier att ta hänsyn till vid bedömningen av dokument; autencitet, trovärdighet, representativitet och meningsfullhet.³⁹ Utifrån egen förmåga har vi bedömt årsredovisningarna enligt de fyra ovanstående kriterierna. Då årsredovisningarna är granskade och godkända av företagens revisorer anser vi att kriterierna uppfylls.

2.5 Reliabilitet och validitet

Under arbetets gång har vi läst och granskat information om segmentrapportering och valt ut de delar som är relevanta för frågeställningen. De dokument vi använt oss av får anses vara tillförlitliga, då dessa till största delen består av forskningsartiklar, regelverk och information från företagen. Det finns naturligtvis anledning att reflektera över den information som går att hitta på fallföretagens hemsidor då denna med stor sannolikhet inte är fullständigt objektiv.

För att få en hög reliabilitet på empirin har vi använt oss av standardiserade intervjuer och utfört dessa efter vår bästa förmåga. Vi har varit minst två personer vid varje intervjutillfälle och även spelat in intervjuerna med hjälp av bandspelare, för att så långt som möjligt undvika bedömningsfel.⁴⁰ Eftersom vi aldrig kan undersöka vilken sorts effekt vi som intervjuare haft på respondenterna så drar vi helt enkelt slutsatsen att vi har haft en påverkan på intervjun på något sätt och att resultatet till viss del speglas av denna påverkan. Olika intervjuare ger olika stimuli så eftersom vi varit minst två intervjuare vid varje tillfälle och kommit fram till samma slutsats bör denna vara korrekt. Det är inte sannolikt att två intervjuare skulle komma fram till

³⁹ Bryman & Bell (2005)

⁴⁰ Patel & Davidson (1994)

samma felaktiga slutsats. Vi påverkas dock även av varandra och har liknande erfarenheter och utbildning.⁴¹

På grund av ämnet för vår redovisning och det faktum att en del frågor krävde djupare kunskap hos respondenterna så valde vi att låta dem få tillgång till frågorna innan intervjutillfället. I det här fallet var vi till största delen ute efter genomtänkta svar angående regelverket och praxis på företaget. Några av frågorna hade vi sannolikt inte fått samma svar på eftersom respondenten inte hade satt sig in i frågan, i alla fall inte redan nu, om vi inte bett om deras åsikt. Det fanns dock även ett par frågor som vi ville ha en mer spontan reaktion på, vilka vi lade till under själva intervjun som följdfrågor. Eftersom personerna som vi intervjuat hjälpt oss i arbetet med uppsatsen kändes det inte rätt att neka dem tillgång till frågorna tidigare. Vi var beroende av deras medverkan och kunde således inte överrumpla dem med alltför överraskande frågor vid intervjutillfället. Intervjutiderna försökte vi boka så tidigt som möjligt på dagen för att respondenterna inte skulle känna sig stressade och vara mer koncentrerade. Vi valde att intervju respondenterna i deras naturliga miljö, det vill säga ute på deras arbetsplats. Detta eftersom en annan miljö kunde ha fått dem att agera annorlunda eller svara på ett annat sätt än i sin naturliga omgivning. På alla företagen fick vi sitta ostört så att respondenten kunde fokusera på intervjun⁴²

Målet med intervjuerna har varit att tillägna oss relevant information som kan hjälpa oss i vår frågeställning. Genom att låta arbetet med intervjufrågorna ta sin tid och uppdatera dem allt eftersom arbetat fortlöper har vi försökt att höja validiteten. Materialet vi fått in från intervjuerna har vi sedan sammanställt på ett systematiskt sätt, alltså vi har gått igenom svaren från alla intervjuer på samma sätt, för att dra slutsatser utifrån dessa. Genom att ha kontakt med våra respondenter, antingen via telefon eller personliga intervjuer minskar risken för att svaren blir bristfälliga och validiteten sjunker.⁴³

Det sammanställda materialet har skickats till respondenterna efter intervjun för att undvika missuppfattningar och även för att se om de har någon ytterligare kommentar. Detta för att få en högre intern validitet.⁴⁴ När det gäller den externa validiteten så har vi valt olika typer av företag i skilda branscher och med olika storlek. Svaren från respondenterna bör således

⁴¹ Jacobsen (2002)

⁴² Jacobsen (2002)

⁴³ Bryman & Bell (2005)

⁴⁴ Bryman & Bell (2005)

spegla en generell bild av företagens uppfattning. Lika svar från respondenterna innebär en relativt hög extern validitet, utifrån vilken vi kan dra en korrekt slutsats.⁴⁵

2.6 Källkritik

Våra respondenter är personer som är väl insatta i detta ämne, eftersom de arbetar med dessa frågor i vardagen. För att få så väl utvecklade svar som möjligt och tillfälle för respondenten att vara förberedd vid vår intervju har vi skickat frågorna till dem innan genomförandet av intervjun. Det som man dock bör ha i åtanke och som är svårt att undvika vid personliga intervjuer är respondenternas subjektivitet i förhållande till det vi undersöker.⁴⁶

De böcker och artiklar vi använt oss av anser vi i hög grad vara tillförlitliga. En del av informationen vi sökt efter har dessutom återkommit i flera böcker, vilket gör den mer tillförlitlig. Likaså gäller för artiklarna, då flera av ämnena vi tagit upp finns kommenterade i mer än en artikel.⁴⁷

En källa som man överlag bör vara lite kritisk till är Internet, då materialet på en del sidor inte genomgår någon granskning innan det läggs ut på webben och således inte kan ses som en lika tillförlitlig källa som publicerat material. Men eftersom Internet är en källa som uppdateras ofta och informationen är väldigt ny, så har vi valt att använda oss av Internet också. Dock kommer flera av våra dokument från Internet ifrån våra fallföretags hemsidor eller från internationella organisationer och dessa får man nog anse vara tillförlitliga.⁴⁸

⁴⁵ Bryman & Bell (2005)

⁴⁶ Thurén (2005)

⁴⁷ Thurén (2005)

⁴⁸ Thurén (2005)

3 Normer

I uppsatsens tredje del kommer vi att presentera det nuvarande regelverket, den kommande förändringen och vilka frågor som skulle kunna dyka upp i samband med införandet av IFRS 8. Denna del av studien kommer att ligga till grund för att skapa en förståelse och ett sammanhang av den senare delen med intervjuer.

3.1 Regelverket

Den nya standarden inom segmentrapportering är IFRS 8 *Operating Segments* och den kommer att ersätta den tidigare IAS 14 som i dagsläget används för segmentrapportering. IFRS 8 kommer att börja tillämpas i företagens ekonomiska rapporter från och med den 1 januari 2009 om allt går som det ska. Dock finns det en stor risk att tillämpningen av standarden blir något framskjuten. Den nya IFRS 8 bygger på den motsvarande amerikanska standarden, vilket innebär att företagen ska visa sin externa segmentrapportering utifrån företagsledningens synsätt. Detta betyder i stora drag att företag ska presentera samma information om segment externt som de använder sig av internt.⁴⁹

En av förändringarna som kommer att ske i förhållande till IAS 14 är hur identifieringen av segment sker. Enligt IAS 14 identifieras segment på två sätt, utifrån rörelsegrenar och geografiska områden. Detta till skillnad från IFRS 8 där det mer handlar om att rapportera den interna informationen externt, vilket medför att man istället kommer att identifiera segmenten utifrån företagets interna organisation och som är en företagsenhet:

- som har en verksamhet som företaget kan uppbära intäkter och kostnader från, oavsett om de kommit till genom affärer med andra delar av företaget.
- för vilka rörelseresultat kontrolleras av den högsta beslutsfattaren inom företaget, där syftet är att avgöra hur resurser ska fördelas till olika segment, men även analysera resultatet i förhållande till planen.

⁴⁹ Deloitte's hemsida (2008-04-07)

- där det finns avskild information att tillgå.⁵⁰

För företagen kan det i många fall innebära praktiska problem att rapportera ovan nämnda information för alla de delar inom koncernen som uppfyller kraven. Därför finns det i regelverket även kriterier för hur olika segment kan slås samman och vilka kvantitativa värden som ska användas för att avgöra vilka segment som är möjliga och som då ska rapporteras.⁵¹

Det som kan ses som positivt med IFRS 8 är att när redovisningen sker utifrån ledningens perspektiv så kommer användare av de finansiella rapporterna att kunna analysera företaget sett utifrån detta perspektiv. För användarna kommer detta att innebära att de kan se olika åtgärder som görs av företagsledningen och som i ett senare skede kan komma att påverka företagets förväntade kassaflöden. En fördel är också att den information som används för den interna uppföljningen även presenteras externt, vilket innebär lägre kostnader.⁵²

Mindre positiva effekter av IFRS 8 är att jämförbarheten minskar mellan de företag som bedriver verksamhet inom samma bransch. Anledningen till detta är att den interna organisationsstrukturen ger upphov till skillnader i den externa segmentrapporteringen. Den interna strukturen i ett företag kan också ändras från år till år vilket gör att jämförelser mellan olika år eller över tiden blir avsevärt svårare.⁵³

Viss information som tidigare inte lämnats men som enligt IFRS 8 nu ska lämnas kan anses ömtålig ur ett affärsmässigt perspektiv. Exempel på denna typ av information är att företag ska lämna upplysningar om hur pass beroende de är av större kunder, likaså ska information lämnas om vilka kunder som ger företaget en intäkt på minst tio procent av de totala intäkterna. Dessa kunder som är över denna gräns behöver dock inte presenteras med namn.⁵⁴

⁵⁰ Deloitte's hemsida (2008-04-07)

⁵¹ Deloitte's hemsida (2008-04-07)

⁵² Deloitte's hemsida (2008-04-07)

⁵³ Deloitte's hemsida (2008-04-07)

⁵⁴ Deloitte's hemsida (2008-04-07)

3.2 Kommentar till normförändring

ED 8, utkastet till IFRS 8, har gett upphov till många comment letters från organisationer och företag runt om i världen. Då denna uppsats syfte är att undersöka hur konkurrensen kan tänkas påverkas av den utökade informationen som IFRS 8 kräver, har vi studerat de comment letters som behandlar konkurrens. Arlington Group Limited är verksamma inom fondförvaltning och deras ekonomichef Colin Hill påpekar att konkurrensen inom deras bransch är mycket hård. Deras konkurrenter, som oftast inte är börsnoterade eller är registrerade utomlands, kan utnyttja den utökade informationen som IFRS 8 kräver av de börsnoterade företagen och därmed få en konkurrensfördel gentemot de börsnoterade bolagen. Colin Hill önskar att det skall finnas en möjlighet för företagen att under uppbyggnadsfasen av nya affärsområden, undanhålla kommersiell känslig information för konkurrenterna fram tills dess att affärsområdet är väl utvecklat.⁵⁵ Även QCA, en organisation som representerar små noterade bolag i England, påpekar att för detaljerad information kan skada ett företags konkurrenssituation. QCA vill med sitt comment letter⁵⁶ framföra sina synpunkter på ED 8. De vill att företag som har ett börsvärde under 500 miljoner Euro skall undantas från kravet att lämna segmentinformation om ledningen för företaget tror att det kan vara till nackdel. QCA menar även att ED 8 inte handlar om några redovisningsprinciper, utan om upplysningar. Med andra ord menar QCA att ED 8 inte innebär några förändringar rent redovisningsmässigt, utan enda skillnaden är mängden upplysningar kring segmentredovisningen.⁵⁷

Till skillnad från ovanstående comment letters önskar många organisationer att företag skall lämna ännu mer eller snarare mer detaljerade upplysningar. Många av de organisationer som skrivit comment letters vill att företag skall lämna information om alla väsentliga betalningsströmmar såsom royalties, skatter och förmånsprogram. De vill även att företag skall lämna information om deras kommersiella prestation för varje avdelning och dotterföretag samt även uppdelat på vilket land de agerar i. Det skulle enligt dessa organisationer garantera att det är samma förutsättningar för alla företag som omfattas av IFRS- regelverket och därmed undvika att det uppstår konkurrensnackdelar. Denna information kan lämnas utan några större kostnader då företag redan använder sig av

⁵⁵ IASB: s hemsida (2008-04-12)

⁵⁶ IASB: s hemsida (2008-04-12)

⁵⁷ IASB: s hemsida (2008-04-12)

informationen internt. Även om informationen inte finns internt, anser organisationerna bakom dessa comment letters att kostnaden för att plocka fram informationen övervägs av det ökade värdet som användarna av informationen får.⁵⁸

3.3 Möjliga problem vid övergång från IAS 14 till IFRS 8

I Balans nr 6-7, 2007 diskuterar Claes Janzon och Henric Larsolle, båda auktoriserade revisorer och redovisningsspecialister hos Öhrlings PricewaterhouseCoopers, några av de praktiska problem de tror kommer att uppkomma vid implementeringen av IFRS 8. Det som skulle kunna innebära ett problem är att den information som företagen lämnar internt, men som med de nya reglerna ska rapporteras externt, kan ses som känslig att lämna ut. Vid arbetet med standarden diskuterade IASB om man skulle kunna ha ett undantag för vissa upplysningar om de skulle kunna orsaka skada ur ett konkurrensperspektiv. Dock kom man fram till att ett sådant undantag inte skulle fungera, eftersom detta skulle ge företagen en möjlighet att frångå användandet av IFRS.⁵⁹

En annan fråga som tas upp i artikeln är om den interna uppföljningen och rapporteringen i företagen kommer att styras av redovisningsreglerna i IFRS 8. Men detta kommer antagligen inte att ske eftersom det då finns en risk för att det interna materialet som ligger till grund för ledningens beslut skulle bli sämre.⁶⁰

Segmentrapportering har använts i USA under 10 år. Under denna tid har en hel del rättelser av de lämnade rapporterna gjorts, varför man kan dra slutsatsen att standarden inte är helt lätt att förstå. För att slippa dessa korrigeringar är det av stor vikt att varje företag gör en grundlig analys av rekommendationens möjliga effekter.⁶¹

3.4 Implementeringen av SFAS 131 i USA

I USA regleras segmentredovisningen, som tidigare nämnts, enligt SFAS 131 *Disclosures about segments of an Enterprise and Related Information*. IFRS 8 som nu skall införas i EU

⁵⁸ Relevanta CL angående IFRS 8, IASB: s hemsida (2008-04-12)

⁵⁹ Janzon & Larsolle Balans nr 6-7 (2007)

⁶⁰ Janzon & Larsolle Balans nr 6-7 (2007)

⁶¹ Janzon & Larsolle Balans nr 6-7 (2007)

är i princip likadan som SFAS 131. FASB:s förväntningar innan införandet av SFAS 131 var att tillförlitligheten i företagens finansiella rapporter skulle öka.⁶² FASB fick möta en del kritik genom remissvar när de gav ut utkastet till SFAS 131. Kritiken som riktades mot SFAS 131 gällde enligt Danaher & Koski-Grafer främst att företagen skulle bli tvingade att redovisa onödigt många segment och att ändra sin interna struktur trots att det inte passade deras verksamhet.⁶³

Efter införandet av SFAS 131 genomförde Berger & Hann en studie i syfte att undersöka hur SFAS 131 påverkar analytikers och investerares förmåga att med hjälp av de mer detaljerade finansiella rapporterna kunna förutspå företags finansiella prestationer. Undersökningen genomfördes genom att belysa de skillnader som trädde i kraft vid övergången från det tidigare regelverket, SFAS 14, och det nya SFAS 131. En av utredarnas forskningsfrågor var ifall SFAS 131 skulle medföra att företag redovisade fler segment och mer uppdelad information.⁶⁴ Svaret på ovanstående forskningsfråga visade bland annat att efter implementeringen av SFAS 131 delade företagen upp sin verksamhet i flera segment än de gjort enligt SFAS 14. Även den information som företagen lämnade om sina segment var mer uppdelad än tidigare. För företagen innebar detta att de nu inte kunde dölja en del av den information som de kunnat dölja enligt SFAS 14.⁶⁵ Det övergripande resultatet från Berger & Hanns studie visade att den utökade segmentrapporteringen enligt SFAS 131 hjälper analytiker och investerare att bättre kunna förutspå företagens finansiella prestationer⁶⁶. Resultatet av deras studie stärks av att Ernst & Young (1998) gjort en liknande studie och kommit fram till samma resultat som Berger & Hann.

Enligt Berger & Hann har flertalet andra forskare kommit fram till samma resultat, det vill säga att företagen redovisar fler segment enligt SFAS 131 än vad de gjorde enligt SFAS 14. Forskarna har även kommit fram till att företagen ändrat uppfattning om vad som är ett segment. Studiernas övergripande resultat visar att segmentredovisning i USA enligt SFAS 131 ger investerare tillgång till information som tidigare inte varit tillgänglig för dem.⁶⁷

⁶² Maines et al (1997)

⁶³ Danaher & Koski-Grafer (1998)

⁶⁴ Berger & Hann (2003)

⁶⁵ Berger & Hann (2003)

⁶⁶ Berger & Hann (2003)

⁶⁷ Berger & Hann (2003)

3.5 Tillsyn och efterlevnad i Sverige

I Sverige är det Finansinspektionens uppgift att upprätta regelverk samt att se till så att dessa regelverk efterlevs. Myndigheten har alltså en tillsynsroll. I den mån reglerna inte följs har myndigheten också möjlighet att utfärda administrativa och/eller straffrättsliga sanktioner. Den förstnämnda sorten innebär viten och avgifter, vilket myndigheten själv kan besluta om, medan straffrättsliga sanktioner endast kan utdömas av en offentlig domstol. Finansinspektionen kan ingripa mot *”företag som bryter mot lagar och andra regler på finansmarknaden. Vi kan bland annat återkalla tillstånd, meddela varning eller anmärkning, besluta om straffavgifter i vissa fall och meddela förelägganden av olika slag”*.⁶⁸

Den svenska gemensamma tillsynsmyndigheten för bank-, värdepappers- och försäkringsbranscherna är ett sätt att organisera tillsynen, medan andra länder har en tillsynsmyndighet för vardera sektor eller någon annan organisationsstruktur. Olika strukturer fungerar bra i olika länder men olikheterna är ett problem med tanke på internationaliseringen och därför sker utvecklingen i Sverige nu parallellt med den internationella och framförallt den europeiska utvecklingen.⁶⁹

Då Sverige är med i EU förutsätts att Finansinspektionen sitter med i olika kommittéer och utredningar för att hjälpa till att utveckla regelverk och tillsyn på den europeiska marknaden. En av dessa internationella kommittéer är CESR som utgörs av nationella tillsynsmyndigheter som Finansinspektionen.⁷⁰ Förutom att agera rådgivare åt kommissionen vid utvecklandet av lagstiftningen inom EU så är det också CESR:s uppgift att utveckla samarbetet mellan de olika tillsynsmyndigheterna och se till så att tillsynsmetoderna blir mer enhetliga mellan länder. Myndigheten har publicerat två standarder, vilka innehåller de tillsynsprinciper som gäller för medlemsländerna. Dessa standarder är rekommendationer som medlemmarna i CESR har tagit på sig att följa efter bästa förmåga. CESR påverkar inte själva utformningen av tillsynen i de enskilda medlemsländerna men tar i sina tillsynsprinciper ställning till en del frågor där länderna bör följa deras råd. Exempel på ett sådant råd är att den nationella

⁶⁸ Finansinspektionens hemsida (2008-05-14)

⁶⁹ SOU 2003:22

⁷⁰ SOU 2003:22

tillsynsutövaren ska ha tillräckliga befogenheter för att göra ett bra arbete och kunna korrigera bristfällig eller felaktig information på marknaden.⁷¹

⁷¹ Proposition från regeringen (2008-05-14)

4 Teori

I teorikapitlet kommer vi att lägga fram relevanta teorier. Detta för att vid ett senare skede kunna knyta ihop uppsatsen i form av en avslutande diskussion, dels genom de presenterade teorierna, men även genom de intervjuer som gjorts.

4.1 Därför behövs segmentrapportering

Finansiella upplysningar från företag har som huvudsyfte att göra det lättare för exempelvis investerare och kreditgivare att bedöma företag. Målet med den finansiella informationen är således att den ska vara så användbar som möjligt för användarna, vilket även är det som standardsättare strävar efter i arbetet med att ta fram standarder. När det gäller multinationella företag har användare av finansiella rapporter länge fått nöja sig med den aggregerade rapporten för hela koncernen. Koncernredovisningen är ett bra instrument för få en bra bild av företaget i sin helhet men ger oss endast bilden av hur det hade sett ut om alla delar arbetat tillsammans som en helhet. Så är dock inte fallet eftersom de olika delarna inte har samma möjligheter eller samma förutsättningar, utan utsätts för olika ekonomiska, kulturella och sociala påfrestningar. På senare tid har uppmärksammats att beslutsfattare behöver information om dessa olika förutsättningar för att kunna fatta så bra beslut som möjligt. Risk och lönsamhet för en verksamhet är beroende av graden av osäkerhet, något som är högst olika i olika delar av världen. Den geografiska segmentrapporteringen anses därför ge bra information om riskerna för företagets olika verksamheter. Genom att bättre kunna uppskatta risken och lönsamheten för olika enheter blir det också lättare att göra samma bedömning för hela företaget. Nasrollah Ahadiat hade som syfte att i sin rapport ta fram empiriska resultat kring geografisk segmentinformation och prövade hypotesen att segmentinformation om lönsamhet inte ger en mer rättvisande bedömning av framtida vinster än vad en bedömning utifrån informationen i den aggregerade finansiella rapporten gör. Analysen gav resultatet att segmentinformationen ger en bättre uppskattning av framtida vinster än vad den konsoliderade företagsrapporten gör. Dock ska påpekas att geografisk segmentrapportering

ger en sämre jämförbarhet, vilket ju också är en viktig kvalitativ egenskap hos finansiell information.⁷²

I takt med att nya marknader öppnar sig finns det goda chanser till vinst, men samtidigt är risken högre, vilket man som investerare bör ha i åtanke. Redovisning av rörelsegrenar gör det lättare att uppskatta konkurrensen och på så sätt även vilken förmåga rörelsegrenen har att utvecklas. I och med att företag tvingas lämna upplysningar om olika segment kan användaren använda denna information i samband med informationen som finns om området, för att sedan utifrån detta kunna analysera företagets framtida kassaflöden.⁷³

Den information som presenteras om segmenten är av intresse för såväl investerare som andra intressenter. En anställd kan vara intresserad av segmentinformationen för att se hur den del av företaget utvecklas där personen arbetar, men även för att kunna bilda sig en uppfattning om hur pass säker hennes anställning är.⁷⁴

En anledning som diskuterats för att inte presentera segmentinformation är att företagets konkurrenter får del av information som de sedan kan använda för att värdera sårbarheten hos konkurrenten. Ytterligare ett skäl till varför informationen inte ska presenteras är att det ibland kan vara problematiskt att fördela kostnaderna rätt mellan rörelsegrenar och geografiska områden inom koncernen som är beroende av varandra. Om dessa kostnader inte fördelas rätt, ger upplysningarna en felaktig bild. En annan svårighet är att olika intressenter vill ha olika fördelningsnivå på informationen. Enligt IAS 14 redovisas segmentinformationen utifrån en uppdelning av geografiska områden och rörelsegrenar. Vid denna framställning har grunden för lagen varit tillfredsställa aktieägarnas intresse.⁷⁵

4.2 Konkurrenskostnader

Enligt Nichols och Street handlar uttrycket competitive harm eller konkurrensnackdel om att särredovisning av segment kan minska ett företags konkurrensfördelar. Flera studier har gjorts angående hur ledningens beslut om segmentredovisning är beroende av konkurrensnackdelar.

⁷² Ahadiat (1993)

⁷³ Artsberg (2003)

⁷⁴ Artsberg (2003)

⁷⁵ Artsberg (2003)

Resultaten har varit motsägande, vilket ger en antydning om att förhållandet mellan frivillig särredovisning och konkurrens är beroende av sammanhanget.⁷⁶ Backer och McFarland tar upp tre dimensioner av hur sådant som kan uppfattas som en konkurrensnackdel påverkar segmentrapporteringen. Den första dimensionen är att upplysningar om lönsamma segment kan locka dit nya konkurrenter. Att lämna information om olönsamma segment kan leda till bud om övertagande av verksamheten eller till att företaget tvingas sälja olönsamma segment för att förbättra den kortsiktiga lönsamheten. Slutligen så kan olikartade krav på rapportering på regional eller global nivå ha en negativ påverkan på den internationella konkurrensen. Författarna menar också att särredovisning av produktlinjer kan leda till att konkurrenter får del av annan information som till exempel företagsstrategier eller hur mycket av verksamheten som ligger utomlands.⁷⁷

Fenomenet konkurrenskostnader förekommer också i en studie av Annalisa Prencipe. Hon har utgått ifrån ägarkostnadsteorin (proprietary cost theory) som säger att företag håller nere nivån på frivilliga upplysningar till kapitalmarknaden på grund av de kostnader för förberedelse och konkurrens som sådana upplysningar medför. Den litteratur som finns inom området segmentrapportering visar på att företagsledningens incitament för att lämna frivilliga upplysningar begränsas av ägarkostnaderna. Det empiriska underlaget i Prencipes studie kommer ifrån Italien eftersom det finns få regler där angående segmentrapportering. De italienska företagen behövde inte lämna någon information överhuvudtaget om segment innan fjärde och sjunde EU- direktiven implementerades i landet. EU- direktiven har medfört en del förändringar inom den italienska segmentrapporteringen i form av upplysningskrav enligt olika kategorier av aktiviteter eller geografiska områden, detta är dock ett krav endast om det anses relevant. Inte heller ges någon specifik definition för dessa kategorier eller geografiska områden eller hur informationen om dem ska se ut. På grund av den knapphändiga regleringen så är segmentrapportering fortfarande till stor del frivillig i Italien. Undersökningen utfördes på företag med räkenskapsår som avslutades mellan den 30 juni och den 31 december 1997.⁷⁸

Flera andra empiriska studier har utförts inom ämnet segmentrapportering men dessa har huvudsakligen syftat till att undersöka graden av segmentinformation utifrån agentteorin och

⁷⁶ Nichols & Street (2007)

⁷⁷ Backer & McFarland (1968)

⁷⁸ Prencipe (2004)

signaleringsteorin. I dessa studier som till stor del fokuserat på företagsspecifika karakteristika har ägarkostnader endast behandlats marginellt och därför, menar Prencipe, finns det behov av en studie som hennes. Ägarkostnadsteorin, även kallad teorin för villkorliga upplysningar (discretionary disclosure theory), tar hänsyn till såväl fördelarna som nackdelarna med att lämna utförliga upplysningar om segment. Företag motsätter sig sådant utlämnande av information om kostnaderna blir för höga. De kostnader som avses är inte enbart de som uppstår för att förbereda, sprida och revidera information utan även de som uppstår på grund av att konkurrenter kan använda informationen på ett sätt som är till skada för företaget. Utifrån ägarkostnadsteorin identifierade Prencipe tre nya determinanter för graden av frivillig segmentinformation. Dessa är överensstämmelsen mellan segment och legalt identifierbara enheter i företaget, tillväxttakten i företaget samt den tidsperiod som ett företag varit listat på börsen. Utav dessa visade sig den förstnämnda och sistnämnda ha stor inverkan på graden av segmentinformation medan tillväxttakten inte verkar vara någon signifikant determinant.⁷⁹

Resultatet av undersökningen bekräftar att ägarkostnader har betydelse för hur mycket information företagsledningen är villig att lämna till marknaden. Principes studie bidrar till den teoretiska debatten då det framkommer att determinanter som har ett specifikt samband med kostnader för förberedelse och konkurrenskostnader faktiskt begränsar den information om segment som lämnas av företag. Enligt författaren innebär studien ett empiriskt bevis för de påståenden som hör samman med teorin om ägarkostnader. För att hålla nere ägarkostnaderna begränsar företagsledningen sin frivilliga segmentinformation, vilket också innebär att marknadskrafterna i sig inte klarar av att tillgodose användarnas behov av information. Därför, menar Prencipe, är det nödvändigt att reglera företags upplysningar i de fall då man anser att informationen är nödvändig för användare i allmänhet och analytiker i synnerhet. Författaren föreslår också att standardsättare förenklar kraven för mindre listade företag och för de företag som inte har någon överensstämmelse mellan segment och legalt identifierbara enheter, för vilka segmentinformationen annars kan innebära oproportionerligt höga kostnader. Alla slutsatser baseras på antagandet att företag agerar rationellt och har analyserat nyttan och kostnaderna förknippade med att lämna informationen. Detta stämmer naturligtvis inte alltid in på hur företag agerar i verkligheten och är något man bör vara medveten om vid tillämpningen av Principes slutsatser.⁸⁰

⁷⁹ Prencipe (2004)

⁸⁰ Prencipe (2004)

En utförlig segmentrapportering kan innebära en konkurrensnackdel för företag på grund av att konkurrenterna får tag i information om affärssegment eller geografiska områden som de inte annars hade haft tillgång till. Detta borde troligtvis medföra att ledningen inte gärna vill lämna upplysningar om företagets segment på områden där konkurrensen är väldigt hög. Dock är det även så att ledningen kan försöka undvika att rapportera sådana områden som segment, där konkurrensen inte är hög för att inte locka konkurrenterna till ett potentiellt attraktivt område. Företag gör detta för att skydda höga vinster och stora marknadsandelar på områden där konkurrensen är liten. Med mer flexibla regler tenderar företag att definiera både affärsenheter och marknader alltför brett för att informationen ska vara till nytta för användarna. Det finns också de som redovisar sammanslagna enheter för att undvika att behöva avslöja hur enskilda enheter presterat, samt ändrar klassificering över tiden.⁸¹

4.3 Företagets beslut om upplysningar

Rachel M. Hayes och Russel Lundholm har skrivit en forskningsrapport om segmentrapportering till kapitalmarknaden då det finns en konkurrent till företaget. De har undersökt hur företag väljer en lämplig nivå på upplysningar om segment, med förutsättningen att dessa upplysningar kommer såväl kapitalmarknaden som konkurrenter till del. För företaget är det ett beslut där fördelarna med att ge information till kapitalmarknaden vägs emot kostnaderna för att konkurrenterna får tag i denna information. Syftet med rapporten har varit att undersöka beslutet om segmentupplysningar givet total regelflexibilitet. I deras modell väljer företag hur de vill dela upp sin verksamhet utifrån den information som endast företaget har om hur dessa segment kommer att prestera i framtiden. Författarna förutsätter också i sin modell att mer finfördelad information om segment ger kapitalmarknaden en bättre bild av företaget och hur dess framtida värde ser ut. Detta på grund av att analytikerna då får en chans att bedöma osäkerheter och hur dessa påverkar framtida kassaflöden.

Företag väljer hur mycket upplysningar de är villiga att lämna efter att ha studerat signaler om hur de framtida vinsterna för de olika enheterna kommer att se ut. De konsoliderade företagsrapporterna ger inte den totala bilden av hur framtida vinster i de olika enheterna

⁸¹ Stanford, Harris (1998)

kommer att se ut eftersom varaktigheten i deras vinstströmmar ser olika ut, vilket innebär att analytiker inte ser i vilka enheter de olika vinsterna uppkommer. Därför är det bättre för dem om rapporteringen är uppdelad i segment. Kapitalmarknaden bestämmer värdet på företaget utifrån dess upplysningar. Dessa upplysningar kan dock även gynna konkurrenter, som bland annat kan dra slutsatser utifrån hur företagets fördelning av investeringar ser ut.

Författarna anser att ett företag som befinner sig i en stark konkurrenssituation har sitt högsta värde då man rapporterar att alla segment har samma resultat. Då ger företaget information till kapitalmarknaden men ger samtidigt konkurrenterna väldigt lite information. Således kommer företag med enheter som har mycket lika resultat att redovisa separata segment medan de som har olika vinstgivande enheter kommer att redovisa dessa som ett enda segment. I slutsatserna framgår att det sätt på vilket företaget skulle dela in sin verksamhet i segment ofta inte stämmer överens med hur, i det här fallet, FASB skulle definiera segmenten.⁸²

⁸² Hayes & Lundholm (1996)

5 Empiri

Empiriavsnittet innehåller en presentation av de branscher i vilka fallföretagen bedriver verksamhet. Vidare följer information om företagen, exempelvis hur deras affärsidé lyder, hur deras redovisning ser ut, samt vilka konkurrenterna är.

5.1 Branschinformation och fallföretag

Empirin grundar sig på intervjuer med företag i vårt närområde. Inledningsvis kommer vi att presentera företagen och de båda branscherna för att få en bättre bild av deras verksamhet, men även för att bidra till analysen. Företagen som vi valt verkar inom två branscher, läkemedelsbranschen och verkstadsbranschen och i vardera branschen är det ett stort och ett litet företag.

5.1.1 Läkemedelsbranschen

Läkemedelsbranschen, som innefattar läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikindustrin, har i Sverige en internationellt sett stark position, likaså har den en viktig roll för landets sysselsättning och tillväxt. Antalet anställda inom branschen är ungefär 50 000. Inom branschen finns relativt många småföretag. Industrin bör försöka skapa ett samarbetsprogram för dessa, för att stödja deras tillväxt, men även dess möjlighet att ge forskningsresultat och produkter.⁸³

Två företag som haft stor betydelse för branschens utveckling är Astra och Pharmacia. Dessa har genom konkurrens sporrat varandra till utveckling, men även bidragit till samarbete i branschen. AstraZeneca är det sjätte största läkemedelsbolaget i världen och dess marknadsandel uppgår till fyra procent.⁸⁴

⁸³ Unionen, Om läkemedelsindustrin (2008-05-11)

⁸⁴ Unionen, Om läkemedelsindustrin (2008-05-11)

En av branschens största svårigheter är de höga utvecklingskostnaderna för att ta fram nya läkemedel och det faktum att det tar flera år att ta fram ett nytt läkemedel. Då är det naturligtvis väldigt viktigt att dessa läkemedel sedan ger ett gott resultat. Ett hot som finns mot branschen är ifrån konkurrenter med kopior som håller ett lägre pris, så kallade generiska läkemedel. I princip är det så att samma dag som patentet går ut kommer det en lågpriskopia av läkemedlet. När det gäller denna bransch har patenten en stor betydelse, då det är dessa som gör det möjligt för företaget att under en period sälja sina produkter och få tillbaka en del av sina forskningsutgifter. Utmaningar för hela branschen är att företagen måste bli bättre på att styra sina forsknings- och utvecklingsprocesser för att dessa ska bli mer kostnadseffektiva.⁸⁵

5.1.2 Verkstadsbranschen

En av de mest betydelsefulla branscherna i Sverige är just verkstadsindustrin. Denna industri sysselsätter ungefär 300 000 personer i Sverige, vilket gör den till den största arbetsgivaren inom industrin. De företag som förknippas med verkstadsindustrin är stora företag som exempelvis ABB eller Sandvik. Men faktum är att de flesta verkstadsföretag är mindre företag, ungefär 90 procent av företagen har mindre än 50 anställda.⁸⁶

Trots sin styrka har verkstadsföretagen drabbats av hård global konkurrens. Detta samtidigt som det under de senaste åren har varit en mycket framgångsrik bransch. Största anledningen till denna framgång är de växande ekonomierna i Asien, vilket inneburit nya lönsamma marknader. I och med att det skapats nya marknader har många företag valt att lägga ut vissa delar av sin verksamhet till dessa länder, för att komma närmare den nya marknaden. I takt med de växande marknaderna ökar också konkurrensen. Störst konkurrens finns i de delar av branschen där prispressen är kraftig och lönekostnaderna utgör en stor del av de totala kostnaderna. Trots att flera utvecklingsländer tillverkar en billigare variant av dessa produkter och till viss del då inte konkurrerar direkt med de svenska verkstadsföretagen, så sker utvecklingen väldigt fort i dessa länder och deras konkurrensförmåga bör inte underskattas.⁸⁷

⁸⁵ Unionen, Om läkemedelsindustrin (2008-05-11)

⁸⁶ Unionen, Om verkstadsbranschen (2008-05-13)

⁸⁷ Unionen, Om verkstadsbranschen (2008-05-13)

En ofta tillämpad strategi inom branschen är uppköp och sammanslagningar av företag. Antingen kan det handla om att köpa upp företag som har verksamhet på strategiska marknader eller innehar en kompetens som det uppköpande företaget vill komma åt.⁸⁸

5.2 Active Biotech

5.2.1 Affärsidé och verksamhet

Active Biotech är ett relativt litet bioteknikföretag med ungefär 90 anställda. Deras verksamhet är fokuserad på forskning och utveckling av läkemedel. Företaget har varit noterat på Stockholmsbörsen sedan slutet av 1986 på dåvarande O-listan och aktien återfinns idag på Mid Cap-listan vid Stockholmsbörsen.⁸⁹ I dagsläget har företaget ett flertal projekt i klinisk fas inom medicinska områden i vilka immunförsvaret spelar en central roll. Att projekten är i klinisk fas innebär att forskningen och framtagandet av läkemedlet har kommit till den fas då tester på människan görs. Dessa projekt ligger i linje med affärsidén:

”Active Biotechs affärsidé är att genom specialistkunskap inom immunförsvaret och cancer, ta fram läkemedel där ett stort medicinskt behov föreligger.”⁹⁰

5.2.2 Konkurrenter

De främsta konkurrenterna för Active Biotech är de företag som verkar inom samma områden som dem, alltså med utveckling av läkemedel för MS och cancer. Konkurrenterna är till exempel andra forskningsföretag som Bio Vitrum och Bio Invent.

⁸⁸ Unionen, Om verkstadsbranschen (2008-05-13)

⁸⁹ Active Biotechs årsredovisning 2007

⁹⁰ Active Biotechs årsredovisning 2007

5.2.3 Redovisning och segment

Active Biotech upprättar sedan den 1 januari 2005 sin koncernredovisning enligt IFRS. I enlighet med de nuvarande IFRS- reglerna upprättar företaget även segmentrapportering enligt IAS 14. De har valt som primärsegment att använda hela koncernens verksamhet och som sekundärsegment den geografiska indelningen, där hela verksamheten bedrivs i Sverige. Enligt årsredovisningen från 2007 är motiveringen till denna segmentrapportering att hela koncernen är organiserad som en förenad verksamhet, med liknande risker och möjligheter för de tjänster och produkter som de tillhandahåller.⁹¹ Magnus Svensson, redovisningschef på Active Biotech förklarar att det har att göra med företagets storlek och det faktum att de endast har verksamhet i Sverige än så länge.⁹²

I framtiden skulle det vara möjligt att dela in redovisningen utifrån projekt eftersom företaget redan använder sig av sådan information internt. Redovisningen av projekten sker utifrån vilken fas de befinner sig i, för att få full information om hur mycket varje projekt kostar och så vidare. Denna information behöver korrigeras för att kunna användas externt, dock inte på grund av att det skulle vara till skada för företaget ur ett konkurrens- eller redovisningsperspektiv. Det som man behöver vara mer restriktiv med är informationen om patent. Magnus Svensson menar att analytiker inte har intresse av denna interna information då de redan i dagsläget kan utläsa den utifrån de siffror som presenteras externt. Annars tror Magnus Svensson att det är bra för exempelvis analytiker att det redovisas mer information, då dessa är en intressentgrupp som vanligtvis vill ha mycket information. Andra grupper däremot kommer inte att ha någon större nytta av den ökade informationen som presenteras. Att lämna mer information för att få en konkurrensfördel tror Magnus Svensson inte är möjligt.⁹³

Till skillnad från merparten av de större läkemedelsbolagen har Active Biotech valt att i första hand inrikta sig på de projekt som nått längst och fokusera på kliniska aktiviteter där det utvecklade läkemedlet testas på patienter. De större läkemedelsbolagen bedriver sin forskning i alla produktutvecklingsfaser, vilket alltså Active Biotech inte gör.⁹⁴

⁹¹ Active Biotechs årsredovisning 2007

⁹² Magnus Svensson, Active Biotech

⁹³ Magnus Svensson, Active Biotech

⁹⁴ Kandidatuppsats, Ekonomihögskolan Lund (2005)

Eftersom företaget är så pass litet så är de inte ännu speciellt insatta i vad den kommande regleringen med IFRS 8 kommer att innebära, men Magnus Svensson tror att större företag redan nu är insatta. Vid upprättandet av årsredovisningen förlitar de sig väldigt mycket på sina revisorer och följer i princip den mall som presenteras. Med tanke på att han själv är väldigt lite insatt har Magnus Svensson inte direkt några förslag på vad som behöver förbättras. Dock tycker han att IAS 14 är lite ”kantig” och menar att IFRS 8 är lite mer detaljerad, vilket är positivt. Innan IAS 14 började tillämpas följde företaget RR 25. Med tanke på att balansräkningen inte är så omfattande kan de inte direkt göra något med denna, för att möjligen komma runt någon del av regleringen som de skulle se som en nackdel.⁹⁵

5.3 AstraZeneca

5.3.1 Affärsidé och verksamhet

AstraZeneca är ett resultat av samgåendet mellan två var för sig framgångsrika företag som ansågs kunna komplettera varandra och tillsammans få en bättre förmåga att skapa långsiktig tillväxt och aktieägarvärde.⁹⁶ Kärnverksamheten är receptbelagda läkemedel och affärsidén är att ge innovativa mediciner till de behövande.⁹⁷ Ett av världens nu ledande läkemedelsföretag har en stark forskningsverksamhet och flera forskningsanläggningar runtom i världen, bland annat i Sverige. AstraZeneca har även produktion och försäljning av flera välkända läkemedel. Huvudkontoret ligger i London men det finns både forsknings- och produktionsanläggningar i Sverige. AstraZeneca AB ansvarar för administrativ samordning i Sverige. AstraZeneca är ett helägt dotterbolag till AstraZeneca PLC. I juni 2007 etablerade sig företaget även inom området bioteknologi inom läkemedelsbranschen i och med förvärvet av MedImmune. Aktien noteras på börserna i Stockholm, New York och London.⁹⁸

⁹⁵ Magnus Svensson, Active Biotech

⁹⁶ AstraZenecas hemsida (2008-04-25)

⁹⁷ Leif A Johansson, AstraZeneca

⁹⁸ AstraZenecas hemsida (2008-04-25)

5.3.2 Konkurrenter

De huvudsakliga konkurrenterna är de fem stora läkemedelsföretagen, Pfizer, GlaxoSmithKline, Merck, Aventis och Novatis. AstraZeneca har flera olika läkemedel och konkurrerar således med olika företag inom de olika produktområdena. Inom läkemedelsbranschen konkurrerar de innovativa forskningsbolagen mellan varandra. Kemitillverkande företag som framställer generiska produkter efter att patenten gått ut är inte konkurrenter till AstraZeneca.⁹⁹ En av de större konkurrenterna är Pfizer, som också är ledande inom forskning, tillverkning och försäljning av läkemedel. Även Pfizer har sedan 1954 en omfattande verksamhet i Sverige och gick 2003 samman med svenska företaget Pharmacia.¹⁰⁰

5.3.3 Redovisning och segment

Enligt årsredovisningen kommer införandet av IFRS 8 inte att ha någon väsentlig påverkan på AstraZenecas resultat, nettotillgångar eller upplysningar. Detta eftersom verksamheten endast består av ett område, nämligen läkemedel.¹⁰¹

AstraZeneca har redovisat enligt IAS sedan 1994, med ett kort uppehåll på fyra år då sammanslagningen skedde med brittiska Zeneca. På grund av detta och det faktum att företaget är internationellt och även redovisar enligt US GAAP så är segmentrapportering inget nytt för företaget. Leif A Johansson menar att de inte är oroliga för skärpningen av reglerna med IFRS 8 eftersom de ändå inte påverkas av detta. Som enda primärsegment redovisas rörelsesegmenten läkemedel och så kommer det att vara även i fortsättningen. Detta beror på att läkemedel historiskt sett endast utgjort ett av flera segment inom AstraZeneca. Med tiden har icke-innovativa segment sålts av och nu ligger fokus enbart på läkemedel. En annan grund till att företaget endast redovisar ett rörelsesegment är för att den interna organisationen är funktionellt inriktad. Detta innebär att organisationen är uppbyggd på forsknings- produktions- och marknadsföringsnivå och således finns det inte någon specifik uppdelning på vilka produkter som tillverkas i vilka maskiner och så vidare. Enligt Leif A

⁹⁹ Leif A Johansson, AstraZeneca

¹⁰⁰ Pfizers hemsida (2008-04-25)

¹⁰¹ AstraZenecas årsredovisning

Johansson går det naturligtvis alltid att läsa i årsredovisningen för att se uppdelningen i resultaträkningen på forskning, produktion och försäljning.¹⁰²

Leif A Johansson kan förstå att det ur analytikersynpunkt kan finnas behov av den här informationen, till exempel i ett holdingbolag med flera divisioner inom olika branscher är det av nytta att få större inblick i de enskilda enheterna än vad som fås av koncernredovisningen. När det gäller geografiska områden kan det också vara till nytta, så länge cheferna över dessa segment är beslutsmässiga. Han menar dock att det är en klar affärsrisk att lämna ut information som till exempel nyckeltal för affärsområden. Det kan locka konkurrenter till lönsamma områden eller leda till att kunder pressar priserna eftersom de anser att företaget ändå tjänar så bra på dem. Leif A Johansson menar att ju mer information som lämnas desto större är risken att företagets marknadssituation förändras. För vissa verksamheter är det en nackdel men det beror till stor del på det enskilda företaget och deras marknadssituation.¹⁰³

Dock menar han att det som alltid går att komma runt regleringen genom att företaget gör om organisationen så att det inte går att plocka fram en full bild, till exempel genom att justera posterna i balansräkningen. På samma sätt kan företaget lägga samman produktionen så att denna sker gemensamt för alla affärsområden. Då det inte tillämpas någon internfakturerings eller internkalkylering går det således inte att identifiera de enskilda enheternas del av det gemensamma.¹⁰⁴

En utförlig segmentrapportering kan dock innebära annat än konkurrensnackdelar, menar Leif A Johansson. Det är möjligt att företag som i allmänhet lämnar utförlig information får ett rykte om sig som öppet och informativt, ett företag att lita på helt enkelt. Något som kan leda till konkurrensfördelar i form av positivt renommé, bra kreditvillkor hos kreditgivare med mera. Det kan naturligtvis vara positivt för ett företag att visa upp att de är duktiga och har koll på allt.¹⁰⁵

Leif A Johansson har arbetat inom Astra och senare AstraZeneca i flera år och sköter bevakningen av de olika redovisningsregelverk som företaget ska tillämpa. Han vet därför av erfarenhet att företag brukar obstruera om de inte ser någon nytta för den egna organisationen

¹⁰² Leif A Johansson, AstraZeneca

¹⁰³ Leif A Johansson, AstraZeneca

¹⁰⁴ Leif A Johansson, AstraZeneca

¹⁰⁵ Leif A Johansson, AstraZeneca

med ett nytt regelverk. Eftersom många nya regler inte har någon värdehöjande effekt för en del företag är det bra att de är kritiska när sådana införs, menar han. Många nya regler blir annars till brus som företagen arbetar med att ta bort för att kunna fokusera på det som de absolut behöver syssla med. När det gäller just segmentrapportering och införandet av IFRS 8 så kan detta vara till stor nytta för de företag som redan har divisioner som motsvarar segmenten och använder sig av likartade begrepp och nyckeltal. För dessa företag uppstår ju ingen större kostnad för omvandling.¹⁰⁶

5.4 Hedson Technologies

5.4.1 Affärsidé och verksamhet

Företagets affärsidé är som följer: *”Hedson utvecklar och säljer tvätt-, tork- och lyftutrustningar till lackerings- och däckverkstäder samt till bilindustrin. Verksamheten är global.”*¹⁰⁷

Det ursprungliga företaget grundades i slutet av 1960-talet. Företaget har sedan dess genomgått många omstruktureringar och gjort både förvärv samt avyttringar av olika verksamhetsgrenar.¹⁰⁸ Moderbolaget i den rörelsedrivande koncernen är Hedson Technologies International AB, som drivs genom det helägda dotterbolaget Hedson Technologies AB.¹⁰⁹ Den globala koncernen bedriver verksamhet inom miljöteknik och är ledande leverantör i världen när det gäller tvätt- tork- och lyftutrustning för lackerings- och däckverkstäder. Nyckelorden för produkterna är säkerhet, kvalitet och miljö. Deras vision är att de även i framtiden ska vara den globala marknadsledaren inom sitt produktområde, men även att de ska fortsätta att växa inom nuvarande verksamhet genom att lägga till nya produktområden. Dotterbolag till Hedson Technologies finns i Frankrike, England, Tyskland och Nordamerika.¹¹⁰

¹⁰⁶ Leif A Johansson, AstraZeneca

¹⁰⁷ Hedson Technologies hemsida (2008-04-29)

¹⁰⁸ Jörn Henrikson, Hedson Technologies

¹⁰⁹ Hedson Technologies hemsida (2008-04-29)

¹¹⁰ Hedson Technologies hemsida (2008-04-29)

5.4.2 Konkurrenter

Konkurrenter för företaget finns över hela världen, men det är inte många av deras konkurrenter som har samma lokala och nationella styrka som Hedson Technologies, vilken de utvecklat genom ett nätverk av partners.¹¹¹ Jörn Henrikson, CFO på Hedson Technologies, nämner att inom deras produktområde finns det inga direkta konkurrenter som jobbar på samma globala nivå som Hedson Technologies. De företag som verkar inom samma bransch är antingen mer nischade på ett visst geografiskt område eller har produkter i ett lågprissegment. Det är främst från Kina, Ryssland och Öststaterna som lågprisprodukterna kommer. Däremot finns det på vissa lokala marknader, bland annat i Italien och Spanien, en del konkurrenter som har produkter inom samma prissegment som Hedson Technologies. Dessa konkurrenter agerar dock bara inom respektive land. Inga av konkurrenterna, vare sig lågpriskonkurrenterna eller de lokala konkurrenterna erbjuder samma breda produktområde som Hedson Technologies gör.

5.4.3 Redovisning och segment

Upprättandet av koncernredovisningen sker utifrån IFRS men även Årsredovisningslagen och RR 30. Den kommande IFRS 8 angående rörelsesegment, kommer inte att påverka Hedson Technologies något nämnvärt, då de redan idag presenterar de segment som finns inom koncernen.¹¹² Hedson Technologies organiserade under 2007 sin verksamhet i fyra affärsområden, dessa områden är också varumärken, Drester för tvättar, Herkules för lyftar, IRT och Trisk för torkar.¹¹³ Årsredovisningen som gäller för räkenskapsår 2007 är den första som Hedson Technologies lämnar där man till viss del tillämpar segmentredovisning enligt den kommande IFRS 8. Tidigare räkenskapsår har de endast lämnat uppgifter uppdelat efter försäljning per geografiskt område trots att de hade två helt olika verksamhetsområden. Internt hade de viss uppdelning på dessa områden, men inget de presenterade i årsredovisningen. De följde alltså inte till fullo de regler som gällde enligt IAS 14. Hedson Technologies lämnar i senaste årsredovisningen så lite information som möjligt, inte på grund av konkurrensskäl, utan snarare på grund av tidsskäl. Jörn Henrikson föredrar, av brist på tid, mindre upplysningar men det är företagets revisorer som utifrån IFRS krav bestämmer hur

¹¹¹ Hedson Technologies hemsida (2008-04-29)

¹¹² Hedson Technologies hemsida (2008-04-29)

¹¹³ Hedson Technologies hemsida (2008-04-29)

mycket upplysningar som ska lämnas. Jörn Henrikson läser inte i detalj de nya reglerna utan låter revisorerna sköta detta. Han anser att IFRS- regelverket över lag är alldeles för tungt och detaljrikt. Ur vissa hänseenden tycker han att det ger en mer transparent bild och ökar jämförelsen mellan företag, men att alla motiveringar och tilläggsupplysningar är för omfattande.¹¹⁴

Han anser i dagsläget att det inte är några större väsentliga skillnader mellan IFRS 8 och IAS 14. Hedson Technologies har, i och med anpassningen till IFRS 8, fått ändra månadsrapporteringen inom koncernen så att den stämmer överens med den externa rapporteringen. Detta har medfört att nya mallar för rapportering arbetats fram och gjort att kostnaderna för rapportering initialt har ökat. För Hedson Technologies har indelningen i segment inneburit att man internt fått upp ögonen för hur bra eller dåligt ett visst segment verkligen gått. Jörn Henrikson menar att även externa läsare av årsredovisningen såsom analytiker och aktieägare får en bättre bild av hur de olika segmenten presterar ekonomiskt. Istället för att som tidigare endast få en bild av hur koncernen som helhet presterar.¹¹⁵

Jörn Henrikson menar att det största problemet med segmentrapportering är hur balansräkningen skall delas upp på de olika segmenten. Detta är inget specifikt problem för Hedson Technologies, utan snarare något som alla bolag bör beröras av. För att fördela posterna i balansräkningen mellan de olika segmenten använder de sig av de olika segmentens omsättning. Ju större omsättning, desto större del av de olika posterna från balansräkningen hänförs till respektive segment.¹¹⁶

Riskerna med att ge mer detaljerad segmentinformation ser Jörn Henrikson på två olika sätt. Det ena är ur konkurrenternas synvinkel. Ser konkurrenterna att vissa områden är lönsamma kanske de också tar sig in och försöker konkurrera. Den andra synvinkeln är ur kundperspektivet. Om kunden ser att ett visst område är väldigt lönsamt kan det vara så att kunden försöker pressa ner priset på produkten eftersom de ser att det finns stora marginaler inom området. IFRS 8 kräver att företaget skall lämna information om större kunder, vilket Jörn Henrikson anser vara en alldeles för stor exponering, både för kunden och för företaget. De största kunderna kan handla mindre för att inte finnas med i Hedson Technologies

¹¹⁴ Jörn Henrikson, Hedson Technologies

¹¹⁵ Jörn Henrikson, Hedson Technologies

¹¹⁶ Jörn Henrikson, Hedson Technologies

årsredovisning. Både företaget och kunden vill ofta vara anonyma eftersom det innebär risker för båda parter även om branschen inte är speciellt konkurrensutsatt i dagsläget.¹¹⁷

Att försöka komma runt regelverket ser han inte som någon större möjlighet. För att kunna presentera justerade siffror i årsredovisningen måste dessa siffror även justeras internt. Detta skulle medföra mer bekymmer än fördelar.¹¹⁸

5.5 Trelleborg

5.5.1 Affärsidé och verksamhet

Företagets affärsidé lyder: *”Vi tätar, dämpar och skyddar i krävande industriella miljöer över hela världen. Våra kunder kan förlita sig på ingenjörslösningar baserade på ledande polymerteknologi och ett unikt applikationskunnande.”* Visionen som Trelleborg arbetar utifrån är att de ska vara förstahandsvalet för kunder som finns i deras marknadssegment, vilket sker via högpresterande lösningar som ger ett värde för kunden.¹¹⁹

År 1905 grundades Trelleborgs Gummifabriks AB, som väldigt fort växte till Skandinavien ledande gummiföretag. År 1950 lades fokus på en internationalisering. Inflation och oljekris, samtidigt som överproduktion och kraftig prispress på 1970- talet gjorde att företaget helt avvecklade tillverkningen av person- och lastbilddäck och istället satsade på olika produkter inom industrigummi. År 1983 skedde en stor industriell satsning på metaller, vilken dock följdes av ett prisfall på metall och ledde till att flera delar av verksamheten avyttras. I mitten på 1990-talet skedde en ny expansion inom gummi i samband med flera företagsförvärv. Företagets senaste strategi inleddes 1999 och innebar en koncentration av verksamheten till industrisektorn. I samband med detta gjordes återigen flera företagsförvärv och all övrig verksamhet avvecklades.¹²⁰

¹¹⁷ Jörn Henrikson, Hedson Technologies

¹¹⁸ Jörn Henrikson, Hedson Technologies

¹¹⁹ Trelleborgs hemsida (2008-04-28)

¹²⁰ Trelleborgs hemsida (2008-04-28)

Trelleborg är idag en global industrikoncern, med en ledande position som grundas på avancerad polymerteknologi och användandet av denna. Företaget utvecklar olika lösningar vars syfte är att dämpa, täta och skydda i industriella miljöer.¹²¹ Företaget, som har sitt huvudkontor i Trelleborg, har verksamhet i 40 länder och cirka 25 000 anställda. Omsättningen för koncernen är ungefär 31 miljarder kronor.¹²²

5.5.2 Konkurrenter

Trelleborg har många stora internationella företag som konkurrenter i sina olika affärsområden, men ingen enskild aktör som konkurrerar med deras totala verksamhet. Anledningen till detta är för att deras olika affärsområde har så olika produkter. I sin årsredovisning anger Trelleborg ett antal huvudkonkurrenter inom varje affärsområde och även inom olika delar av dessa områden.

5.5.3 Redovisning och segment

Koncernredovisningen har upprättats utifrån Årsredovisningslagen, RR30 och IFRS. För åren 2003 och tidigare använde man sig i koncernen inte av IFRS utan redovisade enligt de svenska redovisningsstandarderna.¹²³

Trelleborgskoncernen består av fyra olika primära affärsområden, Trelleborg Engineering Systems, Trelleborg Automotive, Trelleborg Sealing Solutions och Trelleborg Wheel Systems. Dessa affärsområden är sedan indelade i affärsenheter, vilka i sin tur består av ett antal produktenheter. De har även definierat ett antal sekundära geografiska segment, vilka är Europa, Nord- och Sydamerika och Asien och andra marknader.¹²⁴ Uppdelningen av affärsområdena har alltid varit tydlig, eftersom företagens produkter är så olika. Innan IAS 14 infördes hade Trelleborg redan sin redovisning uppdelad utifrån de primära affärsområdena och senare också uppdelat på sekundärt sätt geografiskt. För läsaren av deras årsredovisning

¹²¹ Trelleborgs hemsida (2008-04-28)

¹²² Trelleborgs hemsida (2008-04-28)

¹²³ Trelleborgs hemsida (2008-04-28)

¹²⁴ Trelleborgs hemsida (2008-04-28)

är det de primära affärsområdena som är viktiga, att se uppdelningen utifrån geografiska områden är inte lika givande, då Trelleborgs verksamhet består av så olika produkter.¹²⁵

De kommande kraven diskuteras vanligen med revisorerna under hösten, så våra respondenter är i dagsläget inte fullt pålästa om IFRS 8. Dock redovisar de redan samma information internt som externt, vilket innebär att de redan ligger väldigt bra i fas med den information som kommer att krävas enligt de nya reglerna. Markus Klang tror att de nya lagreglerna snarare ställer till större problem för de mindre företagen.¹²⁶

Att redovisa information om stora kunder förstår de inte riktigt nyttan med på Trelleborg, då de inte ser någon direkt fördel för läsaren av årsredovisningen. Samtidigt ser de en risk med att lämna mycket information om affärsområden som är väldigt konkurrensutsatta. Vid presentation om stora kunder finns det risk för att konkurrenterna övertar viktiga kunder, detta ser respondenterna dock inte som något hot för Trelleborg. Det finns viss information som skulle vara känslig att visa för intressenter, men eftersom företaget inte själv kontrollerar informationen internt, finns det ingen anledning att visa det externt heller, vilket inte heller är ett krav enligt de nya reglerna. Därför ser de inte någon anledning att göra ändringar för att försöka komma runt reglerna.¹²⁷

Generellt sett, menar Markus Klang att det presenteras så mycket information att användarna inte har nytta av allt. Att få information om segment finns det behov av för analytikerna och även för banker, de sistnämnda kan dock få tillgång till viss information i företaget även om den inte presenteras i de finansiella rapporterna. Att ta fram informationen som krävs enligt IFRS 8 ser de inte som något problem eftersom deras affärssystem redan är förberett. Detta skulle i så fall vara ett större problem för mindre företag. De menar också att nyttan med detta inte överstiger kostnaderna för det merarbete som uppstår.¹²⁸

Respondenterna menar att det inte finns någon direkt konkurrensfördel med att ge mycket information, även om de själva anser att de presenterar ganska mycket information. För exempelvis en investerare som läser igenom årsredovisningar, så menar de att tillgång till för

¹²⁵ Markus Klang och Madeleine Sandkvist, Trelleborg AB

¹²⁶ Markus Klang och Madeleine Sandkvist, Trelleborg AB

¹²⁷ Markus Klang och Madeleine Sandkvist, Trelleborg AB

¹²⁸ Markus Klang och Madeleine Sandkvist, Trelleborg AB

mycket information kan göra det svårt för investerarna att ta in allt, vid en jämförelse mellan flera olika alternativ så blir det väldigt mycket information att gå igenom.¹²⁹

5.5 Expertens åsikter om segmentrapportering

5.5.1 Om IFRS 8

Peter Malmqvist säger att de största företagen lägger ner väldigt mycket tid på att beskriva hur företagen är uppdelade i olika verksamhetsområden och att IFRS 8 därmed är en viktig del för dem. Dessutom är en viktig fråga för företag hur detaljerad information som ska presenteras och hur denna skall struktureras upp. Även för de bolagsspecifika analytikerna är detta väldigt viktig information.

Efter 2005, då IAS- förordningen infördes, har de 30-40 största bolagen i Sverige upparbetat en renodlad IFRS- avdelning inom företaget, medan de mindre bolagen främst förlitar sig på sina revisorer. Det är främst på grund av tid- och kostnadsskäl som de mindre bolagen anlitar externa experter för sina IFRS- frågor.

Peter Malmqvist tycker att övergången från IAS 14 till IFRS 8 är ett steg i rätt riktning eftersom företag i sin externa rapportering försöker följa den interna rapporteringen. Samtidigt är det ett steg tillbaka mot de regler som gällde innan IFRS- regelverket infördes även om det numera ställs högre informationskrav.

5.5.2 Affärsområden och geografiska segment

Innan IAS- förordningen har alla börsbolagen alltid haft indelning efter olika affärsområden, produktområden eller en geografisk indelning. Indelningen berodde på företagets naturliga struktur. Till skillnad från den geografiska indelningen var indelningen efter affärsområden mycket väl utvecklad. Bland de mindre bolagen saknades ofta väldigt många viktiga siffror inom de olika affärsområdena.

¹²⁹ Markus Klang och Madeleine Sandkvist, Trelleborg AB

Inom vissa branscher, bland annat läkemedelsbranschen, har affärsområdena varit väldigt hårt kopplade till produkterna. Ofta har läkemedelsbolagen en produkt som är kopplad till hela verksamheten och därmed vill företagen inte lämna information om till exempel rörelseresultatet eller marginaler. Detta för att inte lämna för mycket information till konkurrenterna. Riskerna som Peter Malmqvist ser med IFRS 8 är att man ger konkurrenterna hjälp på vägen genom att de ser vilka områden som är lönsamma och tar sig in på samma marknad. För en leverantör finns också risken att en kund kan se i leverantörens redovisning att han är den enda stora och lönsamma kunden. Med denna information skulle kunden då kunna pressa priserna hos denna leverantör. För leverantören uppstår ett så kallat kompensationskrav från kunderna. De analytiker som arbetar med läkemedelsföretag framför ständigt klagomål till dessa för att de inte får tillräckligt med information när hela verksamheten redovisas som ett segment. Läkemedelsbolagen står dock fast vid att de inte vill lämna för mycket information om sin verksamhet för att skydda sig från konkurrenterna. Peter Malmqvist nämner dock ett undantag, läkemedelsbolaget Meda som i sin årsredovisning har delat upp verksamheten per produkt efter önskemål från analytikerna. Dock är det inte resultat per produkt som Meda lämnar, utan bara information om försäljningen. På frågan om han anser det vara nödvändigt för företag att upplysa om vilka de stora kunderna är svarar Peter Malmqvist att namnet på företaget är mindre viktigt. Det handlar snarare om att analytikerna skall kunna se hur stor spridning företaget har bland sina kunder för att analysera hur risken är. Exempelvis är det mer intressant att se hur stor del av försäljningen företaget har till de stora kunderna istället för att få namnet på kunderna. Risken med att upplysa om sina stora kunder anser Peter Malmqvist vara större ju mindre företaget är eftersom de är mer sårbara ur detta sammanhang.

För att komma runt reglerna tror Peter Malmqvist att företag försöker ha en överdrivet bred definition på sina affärsområden. Den nuvarande regleringen syftar till att styra så att företagen inte kan göra större affärsområde än en viss andel av omsättningen, men med kommande IFRS 8 går man från detta och låter företagen själva avgöra segmentstorleken.

5.5.3 Positivt och negativt

Den huvudsakliga fördelen med IFRS 8 ligger på företagets sida eftersom redovisning enligt IFRS 8 blir lättare, snabbare och därmed mindre resurskrävande. Dock tycker Peter

Malmqvist att företag över lag lämnar mindre information än vad IFRS- regelverket kräver. Detta eftersom det är så oerhört mycket information som skall lämnas att företagen inte klarar av den stora arbetsbördan. Han är själv tveksam till om denna detaljerade information verkligen är till någon nytta. Mycket av informationen som företagen lämnar är för att analytiker och placerare skall kunna räkna om siffrorna för att undersöka så att företagen gjort rätt, vilket är onödigt. I vissa sammanhang blir det ”information overload”.

Bara för att företagen lämnar mycket information är det inte säkert att denna information är tillräckligt detaljrik. Eftersom analytikerna kräver resultatsiffror så svarar företagen med att göra affärsområden som är så stora att de inte avslöjar någon vital information för konkurrenterna. Om det inte funnits krav på att rörelseresultatet skall redovisas, utan enbart exempelvis omsättning och sysselsatt kapital, så hade företag antagligen lämnat mer detaljerad och användbar information. Till skillnad från en grov redovisning där resultatmått är inblandat.

Peter Malmqvist kan endast peka ut ett konkret problemområde med IAS 14 och det är indelningen av segment. På grund av hur regelverket såg ut tidigare så innebar införandet av IAS 14 att företag grupperade ihop affärsområden som inte alls passade ihop med varandra. Detta för att de inte ville avslöja rörelseresultatet för de enskilda affärsområdena. Peter Malmqvist menar att detta var ett medvetet val från företagets sida för att inte leverera för detaljerad information. Detta är i huvudsak ett problem för de stora börsbolagen eftersom de mindre bolagen ofta är renodlade inom ett visst affärsområde och endast har en dominerande produkt. Den indelning av segment som är till störst nytta för de analytiker som analyserar mindre bolag handlar om inom vilka geografiska områden företaget verkar.

De bolag som löper störst risk sett ur konkurrenssynvinkeln med IFRS 8 och den utökade segmentredovisningen är de företag som är fokuserade på forskning och utveckling. Även storleken på företaget är avgörande för risken. Peter Malmqvist menar att oavsett bransch är risken med detaljerad segmentredovisning större för de mindre bolagen.

Svenska analytiker kåren försöker inte att påverka IFRS- regelverket. Peter Malmqvist säger att det oftast är analytikerorganisationer från de större länderna som framför sina åsikter till IASB.

5.6 Sammanfattande analys

De stora företag som vi pratat med, det vill säga Trelleborg och AstraZeneca, menar på att IFRS- reglerna bör vara ett större problem för mindre företag som kanske inte har samma arbetsstyrka. Att ta fram all extra information blir en större arbetsbörda för dessa mindre företag som inte heller har möjlighet att sätta sig in i reglerna på samma sätt. Dock ser de små företag som vi pratat med inte detta som något större problem, till stor del på grund av att de förlitar sig på företagets revisorer. När det gäller kostnaderna jämfört med nyttan av segmentrapportering är det svårt att dra en generell slutsats utifrån våra fallföretag. Dock är det tydligt att detta beror på den specifika situation som företaget befinner sig i snarare än företagets storlek.

Just hur ledningen fattar beslut om hur mycket upplysningar som ska lämnas i företagets rapporter är inte något som vi fokuserat på i våra intervjuer. Enligt Nichols & Street bjuder forskningen om förhållandet mellan ledningens beslut om segmentredovisning och konkurrensnackdelar på motsägande resultat. På samma sätt är resultaten av våra intervjuer en aning motsägande, för något av företagen (AstraZeneca) är det av stor vikt att hålla inne med en del information, vilket påverkar deras interna struktur. För företag som Trelleborg och Hedson Technologies är det inte möjligt att endast redovisa ett segment eftersom deras produkter är så olika, att ändra på den interna strukturen hade troligen skadat mer än vad det gör nytta. På Active Biotech kan man tänka sig att redovisa olika segment efter projekt i framtiden men frågan är om de kommer att göra det. De befinner sig ju i samma konkurrensutsatta bransch som AstraZeneca. Vi utgår alltså ifrån, som Nichols & Street stödjer, att de motsägande resultaten visar på att förhållandet mellan frivillig segmentredovisning och konkurrens beror på i vilken situation företaget befinner sig.

Trots att några av fallföretagen uppger att reglerna om segmentrapportering inte är ett problem just för dem så förknippar de ändå för mycket upplysningar med konkurrenskostnader. Den mest uppenbara konkurrenskostnaden är det som Backer & McFarland benämner den första dimensionen, nämligen att informationen kan locka dit konkurrenter. Att företaget skulle utsättas för något övertagande eller tvingas sälja av delar är inget som våra respondenter har tagit upp. Inte heller har den tredje dimensionen angående påverkan på den internationella konkurrensen tagits upp på intervjuerna. Noterade företag som tillämpar IFRS får, enligt comment letters, en konkurrensnackdel gentemot onoterade

företag då dessa i de flesta fall inte behöver lämna lika detaljerad information. Man skulle kunna tänka sig att detta utgör ett problem men eftersom inget av fallföretagen tagit upp detta som en stor nackdel utgår vi ifrån att även detta är beroende av det specifika sammanhang i vilket företaget verkar. För andra företag kan det säkerligen innebära en stor nackdel att inte konkurrera på samma villkor. Däremot så när det gäller konkurrens så framgår det att för mycket information om deras stora kunder är ett större problem för mindre företag. Kunder och leverantörer som får tillgång till sådan information kan utnyttja den för att pressa priser eller förhandla fram mer fördelaktiga avtal, vilket blir en nackdel för företaget.

Det är dessutom skillnad på vilken bransch företaget verkar i, forsknings- och utvecklingsföretag är mer måna om att behålla viss information för sig själva eftersom konkurrensen är så hög och framtagandet av nya produkter är förknippat med höga kostnader. Till analytikernas stora missnöje så redovisar företag inom den starkt konkurrensutsatta läkemedelsbranschen ofta för lite information och gör det lätt för sig genom att endast definiera ett stort segment.

6 Resultatdiskussion

I detta avslutande kapitel kommer vi att knyta samman normer, teori och intervjuer. Diskussionen utmynnar i ett svar på vår forskningsfråga, men även en reflektion över denna slutsats. Slutligen kommer förslag på fortsatt forskning inom ämnet att presenteras.

6.1 Avslutande diskussion

Regleringen kring segmentrapportering har blivit alltmer omfattande och företag ställs inför utökade upplysningskrav för att tillgodose intressenternas behov av information. I en globaliserad värld är konkurrensen mellan företag större än tidigare och även svenska företag har helt andra förutsättningar än tidigare. En fri kapitalmarknad ställer krav på att investerare har tillgång till den information som de behöver för att kunna fatta rätt investeringsbeslut. Många investerare sätter dock sin tillit till börsanalytiker, vilka också är i stort behov av att få tillräckliga upplysningar från företag. Detta behov har uppmärksammats av normgivare och regleringen har alltmer gått mot ökade upplysningskrav för företagen. Dock sker detta inte utan protester från dem som arbetar med redovisning, det vill säga utformarna av företagets finansiella rapporter. Fler upplysningar kräver mer arbete för att få fram siffror och motiveringar till dessa. När det gäller segmentrapportering är det framförallt en fråga som är i fokus, ett problem som företag ställs inför då de tvingas lämna mer detaljerad information om sina affärsområden och geografiska indelning. Utöver investerare och börsanalytiker har resten av företagets intressenter också tillgång till den information som presenteras och kan använda denna på ett sätt som är till nackdel för företaget i fråga. Information om rörelseresultat och lönsamma områden kan ge konkurrenterna en anledning att ge sig in på samma marknad. Dessutom kan viktiga leverantörer eller kunder utnyttja informationen om deras värde för företaget till att pressa priser eller förhandla fram förmånligare villkor.

6.2 Forskningsfrågan besvaras

Slutsatsen av vårt tidigare resonemang är att ja, det kan innebära en konkurrensnackdel att tvingas redovisa mycket detaljerad information om segment. Om inte annat så är det tydligt

när ett globalt företag som AstraZeneca endast redovisar ett affärsområde. Visst kan det innebära en extra arbetsbörda med mer upplysningar men segmentrapporteringen är i sig inget problem utan snarare är det konkurrensnackdelar och medföljande ägarkostnader som upplevs som ett problem. Dessa uppstår på grund av ökade krav på hur mycket upplysningar som måste lämnas om företagets segment.

Enligt IFRS 8 ska denna nya reglering innebära fördelar för företagen eftersom den information som tagits fram för intern uppföljning även kan användas i den externa rapporteringen, vilket innebär lägre kostnader. Dock är det inte alla företag som definierar sina segment på samma sätt som enligt IFRS 8, således måste de ändå ta fram ytterligare information att presentera i sina finansiella rapporter. Detta kan kopplas till en av determinanterna som enligt Principe kan ha inverkan på hur mycket segmentupplysningar som ett företags ledning anser det vara värt att lämna, utifrån teorin om ägarkostnader. Korrelationen mellan segment som de är definierade i IFRS 8 och hur enheterna i företaget är uppbyggda har betydelse för hur höga kostnaderna, i form av konkurrensnackdelar, blir för företaget att presentera information om dessa segment. För att hålla nere kostnaderna för segmentrapportering är det naturligt att företag som har en svag korrelation mellan dessa, väljer att lämna så lite upplysningar som möjligt. Även Hayes & Lundholm pekar i sina slutsatser på skillnaden mellan hur företag definierar sina segment och definitionerna enligt normgivaren. Företaget har ju bättre insikt i den egna verksamheten och tar även hänsyn till att informationen kommer att hamna hos konkurrenterna, när de gör sin indelning av verksamheten.

Kraven på viss extern rapportering påverkar naturligtvis företag och deras interna rapportering, eftersom IFRS 8 nu kräver ett samband mellan dessa. Det framgår av empirin att det är möjligt för företag att undvika att lämna mindre fördelaktiga upplysningar genom att anpassa den interna rapporteringen efter vad företaget vill ska synas i deras finansiella rapporter. Precis som de båda auktoriserade revisorerna Larsolle och Janzon säger i sin artikel så finns det dock en risk med att göra en sådan anpassning av det interna materialet eftersom det kan göra det svårare för ledningen att fatta viktiga beslut.

Otvivelaktigt är fördelarna med mer detaljerad information störst för investerare och analytiker eftersom den hjälper dem att förutspå företagets finansiella prestationer på ett bättre sätt än vad den konsoliderade koncernrapporten gör. De som läser årsredovisningar har inte

någon direkt större nytta av att få extra detaljrik information utan denna är till fördel endast för dem som har ett specifikt intresse såsom analytiker. Trots att det ibland kan bli för mycket information även för dem så är det ett faktum att dagens kapitalmarknad kräver att företags intressenter har tillgång till rätt information för att kunna fatta beslut. Frågan om dessa fördelar överväger kostnaderna som det innebär för företag att ta fram mer detaljerad information beror på företagets förutsättningar. Det beror också på vilket perspektiv man antar eftersom fördelarna uppstår för intressenterna medan kostnaderna uppkommer ute på företagen. Sammantaget bör det ur ett samhällsperspektiv dock jämnas ut så att fördelarna väger upp för företagets kostnader.

Enligt Berger & Hanns undersökning som gjordes efter att den amerikanska förändringen skett och SFAS 131 började tillämpas så redovisade företagen fler segment och mer uppdelad information och även företagets uppfattning om hur ett segment definieras har förändrats. Det återstår att se om det kommer att bli samma skillnad i Sverige efter att IFRS 8 trätt i kraft 2009.

6.3 Studiens teoretiska bidrag

För att slippa visa sådan information som företaget inte vill ska synas för konkurrenter med flera är det många som endast redovisar ett segment, eller inte lämnar tillräckligt med information. Detta är möjligt eftersom det i Sverige inte finns några starka sanktioner mot företag som inte tillämpar IFRS fullt ut. Peter Malmqvist och några av representanterna för våra fallföretag gjorde oss uppmärksamma på att tillsynen av de börsnoterade företagen är bristfällig. Den övervakande myndigheten är Finansinspektionen, vilken har rätt att utfärda administrativa och straffrättsliga sanktioner, varav de sistnämnda endast kan utdömas av en offentlig domstol. Det finns alltså en tillsynsmyndighet men det som kan ifrågasättas är hur denna tillsyn sker och vilka risker som är förknippade med att bli upptäckt. Med den detaljrikedom som krävs bör det inte vara möjligt för någon myndighet att kontrollera i vilken mån företag följer IFRS 8. Det finns således ett behov av att ha en ordentlig tillsyn för att se till att reglerna efterlevs, något som blir allt viktigare ju mer detaljerade upplysningar som krävs. Utan en sådan tillsyn är det svårt för företag att motiveras att följa dessa regler då det kan innebära nackdelar för dem.

Vår analys bygger på det empiriska underlaget i form av intervjuer med fallföretagen men också på jämförelsen av dessa intervjuresultat med tidigare forskning. Då vi till stor del kan verifiera slutsatserna i den forskning som tagits upp i den teoretiska referensramen, bidrar vi med den här uppsatsen till att stärka trovärdigheten för denna tidigare forskning.

6.4 Reflektioner över studiens slutsatser

Under skrivandet av uppsatsen har vi läst igenom många olika teorier, för att välja ut de som vi anser vara mest relevanta. Vilka teorier som ska vara med är inte alltid helt självklart, så en del har lagts till och tagits bort, för att få den koppling till våra intervjuer som vi var ute efter. Med andra teori- och metodval så hade vi givetvis kunnat få en annan vinkling på vår uppsats och som en följd av detta även en annan slutsats.

Anledningen till att vi valde att ha med både stora och små företag i vår studie var för att få se om de hade olika åsikter om segmentrapportering. Nu i efterhand kan vi konstatera att de mindre företagen inte var så insatta i ämnet som vi hade hoppats på och att de till stor del förlitar sig på sina revisorer. Vi fick därmed inte så mycket information av dessa företag som vi hade hoppats på. Vi hade räknat med att kunna få djupare svar av våra respondenter, dock fick vi inte någon djupare insikt av intervjuerna. Hade vi varit medvetna om detta från början så vore det självklara valet naturligtvis att välja ut fler företag att intervjua.

Det vi vid uppsatsens början och vid val av antal företag hoppades på var att vi skulle få tillgång till företagets interna information, för att jämföra denna med vad som rapporteras externt. Med denna information hade vi kunnat dra våra slutsatser på ett helt annat sätt. Men vid genomförandet av intervjuerna, var det inte något av företagen som gav oss tillgång till sådan information.

De slutsatser vi kommit fram till är utifrån företagets perspektiv, då det var detta som vi ville fokusera på i uppsatsen. Med ett annat perspektiv skulle slutsatserna troligtvis inte ha blivit desamma.

6.5 Förslag till fortsatt forskning

En studie av hur det blir vid implementeringen av IFRS 8 vore intressant, likaså hur användare, experter och företag upplever de nya reglerna. Vid en sådan undersökning kan vår uppsats bidra med hur dessa olika parter ser på segmentrapportering i det skede vi nu befinner oss, då man snart är på väg att implementera IFRS 8.

7 Källförteckning

7.1 Tryckta källor

7.1.1 Böcker

- Artsberg, Kristina (2003) *Redovisningsteori, –policy och –praxis*. Liber Ekonomi, Trelleborg.
- Bryman, Alan & Bell, Emma, *Företagsekonomiska forskningsmetoder*, 1: a upplagan, Korotan Ljubljana, Slovenien, (2005)
- FAR Förlag AB, *Internationell redovisningsstandard i Sverige IFRS/IAS 2007*, FAR Förlag, Stockholm (2007)
- Halvorsen, Knut, *Samhällsvetenskaplig metod*, Studentlitteratur, Lund (1992)
- Jacobsen, Dag Ingvar, *Vad, hur och varför?*, Studentlitteratur, Lund (2002)
- Kvale, Steinar, *Interviews – An introduction to qualitative research interviewing*, SAGE Publications, USA, (1996)
- Lundahl, Ulf & Skärvad, Per-Hugo, *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*, Tredje upplagan, Studentlitteratur, Lund, (1999)
- Patel, Runa & Davidson, Bo, *Forskningsmetodikens grunder – Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*, Studentlitteratur, Lund, (1994)
- Rienecker, Lotte & Jörgensen Stray, Peter, *Att skriva en bra uppsats*, Liber AB, Lund (2004)

- Thurén, Torsten, *Orientering i källkritik- Är det verkligen sant?*, Norstedts Tryckeri, 2.a upplagan, Stockholm, (2005)

7.1.2 Artiklar

- Ahadiat, Nasrollah, Geographic Segment Disclosure and the Predictive Ability of the Earnings Data, *Journal of International Business Studies*, Vol. 24, Nr. 2 (1993), sid: 357-371
- Backer, Morton & McFarland, Walter B. External Reporting for Segments of a Business: A Research study in Management Reporting, *National Association of Accountants*. Genom Nichols & Street (2007)
- Berger, Philip & Hann, Rebecca (2003) The Impact of SFAS No. 131 on Information and Monitoring, *Journal of Accounting Research*, Vol.41, No.2, s.163-223
- Botosan, A. Christine & Stanford, Mary, Managers' Motives to Withhold Segment Disclosures and the Effect of SFAS No. 131 on Analysts' Information Environment, *The Accounting Review*, Vol 80, Nr 3. (2005), sid: 751-771
- Certo, Connelly & Tihanyi, Managers and their not- so rational decisions, *Business Horizons* Nr. 51 (2008) sid. 113-119
- Janzon, Claes och Larsolle, Henric Segmentrapportering enligt IFRS 8 – Kommer intern uppföljning och rapportering att styras av redovisningsregler?, *Balans* 6-7, 2007
- Danaher, Mitch & Koski-Grafer, Susan (1998) Segment Reporting under FAS 131: Key Issues, Tough Decisions, *The Journal of Corporate Accounting and Finance*, Autumn 1998, s.91-97
- Ernst & Young (1998) Disclosures about Segments of an Enterprise and Related

Information:FASB Statement 131, New York

- Hayes, M Rachel & Lundholm, Russel, Segment Reporting to the Capital Market in the Presence of a Competitor, *Journal of Accounting Research*, Vol. 34, Nr. 2 (1996), sid. 261-279
- Maines, Laureen, McDaniel, Linda & Harris, Mary (1997) Implications of proposed segment reporting standards for financial analysts investment judgments, *Journal of Accounting Research*, Vol 35, 1997, s.1-24
- Nichols, Nancy B. & Street, Donna L. The relationship between competition and business segment reporting decisions under the management approach of IAS 14 Revised, *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, Nr.16 (2007), sid. 51-68.
- Prencipe, Annalisa, Proprietary Costs and Determinants of Voluntary Segment Disclosure: Evidence from Italian Listed Companies, *European Accounting Review*, Vol. 13, Nr. 2 (2004), sid: 319-340
- Stanford, Harris, Mary, The Association between Competition and Managers' Business Segment Reporting Decisions, *Journal of Accounting Research* Vol. 36, Nr 1 (1998)
- Deleskog Sundberg, Ida, Hansson, Maria & Ilien Norberg, Anna, Kandidatuppsats, *Outsourcing av klinisk prövning – en studie inom ett biotekniskt företag*, Ekonomihögskolan Lund (2005)

7.1.3 Årsredovisningar

- Active Biotech AB 2007
- AstraZeneca AB 2007

- Hedson Technologies AB 2007
- Trelleborg AB 2007

7.2 Otryckta källor

7.2.1 Elektroniska källor

- Active Biotechs hemsida
<http://www.activebiotech.com>, hämtad 2008-04-25
- AstraZenecas hemsida
<http://www.astrazeneca.se>, hämtad 2008-04-25
- Dagens Industris hemsida
http://di.se/Nyheter/?page=/Avdelningar/Lightlist.aspx%3Fmstat%3Dsub%26menusection%3DBorsen%3Bsector_omxslcap%26selectedlistandmarket%3Dsse%3Bomxslcap, hämtad 2008-04-07
- Deloitte hemsida
<http://www.iasplus.com/standard/ias14.htm>, hämtad 2008-04-13
http://news.deloitte.se/ifrs_news/IFRS_8.htm, hämtad 2008-04-07
- ELIN, Lunds Universitet
<http://elin.lub.lu.se.ludwig.lub.lu.se/elin?lang=se>
- Finansinspektionens hemsida
http://www.fi.se/Templates/ListPage____2703.aspx, hämtad 2008-05-14

- Hedson Technologies hemsida
<http://www.hedsontechnologies.com>, hämtad 2008-04-29
- Europakommissionens hemsida, senast uppdaterad 2008-04-09
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/02/827&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>, hämtad 2008-04-13
- IASB:s hemsida, senast uppdaterad i april 2008-05-03
<http://www.iasb.org/News/Press+Releases/IASB+issues+convergence+standard+on+segment+reporting.htm>, hämtad 2008-04-12

<http://www.iasb.org/Current+Projects/IASB+Projects/Segment+Reporting/ED+8+Operating+Segments/Comment+Letters/CL+75.htm> , hämtad 2008-04-22

<http://www.iasb.org/Current+Projects/IASB+Projects/Segment+Reporting/ED+8+Operating+Segments/Comment+Letters/CL+70.htm> , hämtad 2008-04-22

<http://www.iasb.org/Current+Projects/IASB+Projects/Segment+Reporting/ED+8+Operating+Segments/Comment+Letters/Comment+Letters.htm>, hämtad 2008-04-22
- Pfizers hemsida
<http://www.pfizer.se>, hämtad 2008-04-25
- Proposition från regeringen
http://217.71.145.20/TRIPviewer/temp/TUNNISTE_RP_209_2004_ru.html, hämtad 2008-05-14
- Statens offentliga utredningar 2003:22
http://www.fi.se/upload/10_Om%20FI/10_Verksamhet/Utdredning_roll_resurs.pdf, hämtad 2008-05-14
- Unionens hemsida

http://www.unionen.se/Templates/Page_____29649.aspx, hämtad 2008-05-11, 2008-05-13

- U.S Securities and Exchange Commission
<http://www.sec.gov/rules/final/33-7620.txt>, hämtad 2008-04-19
- Trelleborgs hemsida
<http://www.trelleborg.com/sv/> , hämtad 2008-04-28

7.2.2 Muntliga källor

- Jörn Henrikson, CFO, Hedson Technologies AB, 2008-05-09
- Leif A Johansson, Technical Accounting Director, AstraZeneca, 2008-05-08
- Markus Klang, Group Finance - Koncernredovisare, Trelleborg AB, 2008-05-16
- Madeleine Sandkvist, Group Finance - Koncernredovisare, Trelleborg AB, 2008-05-16
- Magnus Svensson, redovisningschef, Active Biotech, 2008-05-05
- Peter Malmqvist, analyschef, Nordnet, 2008-05-15

Bilaga 1: Intervjuguide

Nedan frågor kommer att ligga till grund för intervjuerna.

- Företag: Magnus Svensson, Active Biotech, Leif A Johansson, AstraZeneca, Jörn Henrikson, Hedson Technologies, Markus Klang, Trelleborg.

- Expert: Peter Malmqvist

1.1 Företag

1.1.1 Active Biotech

- Vilka anser ni är era främsta konkurrenter?
- Är ni redan nu insatta i vad införandet av IFRS 8 kommer att innebära? Om ja; Finns det något som ni skulle vilja förbättra med IFRS 8? Om nej; varför inte?
- Hur är er allmänna inställning till införandet av IFRS 8?
- Började ni tillämpa IAS 14 när IAS- förordningen infördes eller var detta regler som redan tidigare användes inom koncernen? Varför/varför inte?
- Tror ni att det finns ett behov hos användare och experter av att företaget lämnar utförlig segmentinformation?
- Kan ni se någon risk med att lämna för mycket information om företagets olika segment?
- Har ni något exempel på vad för sorts information som kan vara skadlig ur konkurrenshänseende?
- Finns det några andra nackdelar?
- Finns det sätt för er att komma runt de delar av regleringen som ni ser som en nackdel för ert företag?
- Kan ni få konkurrensfördelar genom att presentera mer segmentinformation än vad som är nödvändigt utifrån reglerna om segmentrapportering? Lämna ni i nuläget mer än den nödvändiga informationen, varför/varför inte?
- Finns det några praktiska eller principiella problem med nuvarande IAS 14?
- Anser ni att kostnaderna för segmentrapportering överstiger nyttan som det innebär? Är detta lika för IAS 14 och IFRS 8?
- Finns det möjlighet för er att göra en indelning av segment utifrån projekt?

1.1.2 AstraZeneca

- Vilka anser ni är era främsta konkurrenter?
- Är ni redan nu insatta i vad införandet av IFRS 8 kommer att innebära? Om ja; Finns det något som ni skulle vilja förbättra med IFRS 8? Om nej; varför inte?
- Hur är er allmänna inställning till införandet av IFRS 8?
- Började ni tillämpa IAS 14 när IAS- förordningen infördes eller var detta regler som redan tidigare användes inom koncernen? Varför/varför inte?
- Tror ni att det finns ett behov hos användare och experter av att företaget lämnar utförlig segmentinformation?
- Kan ni se någon risk med att lämna för mycket information om företagets olika segment? Har ni något exempel på vad för sorts information som kan vara skadlig ur konkurrenshänseende?
- Finns det sätt för er att komma runt de delar av regleringen som ni ser som en nackdel för ert företag?
- Kan ni få konkurrensfördelar genom att presentera mer segmentinformation än vad som är nödvändigt utifrån reglerna om segmentrapportering? Lämnar ni i nuläget mer än den nödvändiga informationen, varför/varför inte?
- Finns det några praktiska eller principiella problem med nuvarande IAS 14?
- Anser ni att kostnaderna för segmentrapportering överstiger nyttan som det innebär? Är detta lika för IAS 14 och IFRS 8?
- Kommer intern uppföljning och rapportering att styras av redovisningsreglerna i IFRS 8?
- Ni nämner i er årsredovisning att införandet av IFRS 8 inte kommer att ha någon väsentlig påverkan på AstraZenecas resultat, nettotillgångar eller upplysningar, hur kan detta komma sig?
- Varför endast ett primärsegment? Vilka grunder har detta beslut fattats på?

1.1.3 Hedson Technologies AB

- Vilka anser ni är era främsta konkurrenter?
- Är ni redan nu insatta i vad införandet av IFRS 8 kommer att innebära? Om ja; Finns det något som ni skulle vilja förbättra med IFRS 8? Om nej; varför inte?
- Hur är er allmänna inställning till införandet av IFRS 8?
- Började ni tillämpa IAS 14 när IAS- förordningen infördes eller var detta regler som redan tidigare användes inom koncernen? Varför/varför inte?
- Tror ni att det finns ett behov hos användare och experter av att företaget lämnar utförlig segmentinformation?
- Kan ni se någon risk med att lämna för mycket information om företagets olika segment? Har ni något exempel på vad för sorts information som kan vara skadlig ur konkurrenshänseende?
- Finns det sätt för er att komma runt de delar av regleringen som ni ser som en nackdel för ert företag?
- Kan ni få konkurrensfördelar genom att presentera mer segmentinformation än vad som är nödvändigt utifrån reglerna om segmentrapportering? Lämna ni i nuläget mer än den nödvändiga informationen, varför/varför inte?
- Finns det några praktiska eller principiella problem med nuvarande IAS 14?
- Anser ni att kostnaderna för segmentrapportering överstiger nyttan som det innebär? Är detta lika för IAS 14 och IFRS 8?
- Kommer intern uppföljning och rapportering att styras av redovisningsreglerna i IFRS 8?

1.1.4 Trelleborg AB

- Vilka anser ni är era främsta konkurrenter?
- Är ni redan nu insatta i vad införandet av IFRS 8 kommer att innebära? Om ja; Finns det något som ni skulle vilja förbättra med IFRS 8? Om nej; varför inte?
- Hur är er allmänna inställning till införandet av IFRS 8?
- Började ni tillämpa IAS 14 när IAS- förordningen infördes eller var detta regler som redan tidigare användes inom koncernen? Varför/varför inte?
- Tror ni att det finns ett behov hos användare och experter av att företaget lämnar utförlig segmentinformation?
- Kan ni se någon risk med att lämna för mycket information om företagets olika segment?
- Har ni något exempel på vad för sorts information som kan vara skadlig ur konkurrenshänseende?
- Finns det några andra nackdelar?
- Finns det sätt för er att komma runt de delar av regleringen som ni ser som en nackdel för ert företag?
- Kan ni få konkurrensfördelar genom att presentera mer segmentinformation än vad som är nödvändigt utifrån reglerna om segmentrapportering? Lämnar ni i nuläget mer än den nödvändiga informationen, varför/varför inte?
- Finns det några praktiska eller principiella problem med nuvarande IAS 14?
- Anser ni att kostnaderna för segmentrapportering överstiger nyttan som det innebär? Är detta lika för IAS 14 och IFRS 8?
- Kommer intern uppföljning och rapportering att styras av redovisningsreglerna i IFRS 8?

2.1 Expert

2.1.1 Peter Malmqvist

- Är ni redan nu insatta i vad införandet av IFRS 8 kommer att innebära? Om ja; Finns det något som ni skulle vilja förbättra med IFRS 8? Om nej; varför inte?
- Hur är er allmänna inställning till införandet av IFRS 8?
- Började företag tillämpa IAS 14 när IAS- förordningen infördes eller var detta regler som redan tidigare användes inom koncernen? Varför/varför inte?
- Har ni ett behov av att företag lämnar utförlig segmentinformation?
- Kan du se någon risk för företagen att lämna för mycket information om företagets olika segment?
- Har ni något exempel på vad för sorts information som kan vara skadlig ur konkurrenshänseende?
- Finns det några andra nackdelar?
- Tror du det finns det sätt för företag att komma runt de delar av regleringen som företagen ser som en nackdel?
- Finns det en möjlighet för företagen att få konkurrensfördelar genom att presentera mer segmentinformation än vad som är nödvändigt utifrån reglerna om segmentrapportering? Är det vanligt att företag i nuläget lämnar mer än den nödvändiga informationen, varför/varför inte?
- Finns det några praktiska eller principiella problem med nuvarande IAS 14?